

Alexander Ståhle

alexander.stahle@spacescape.se

Hur hamnade vi här?

Gatorna för 100 år sedan

Strandgatan, Skellefteå, 1900

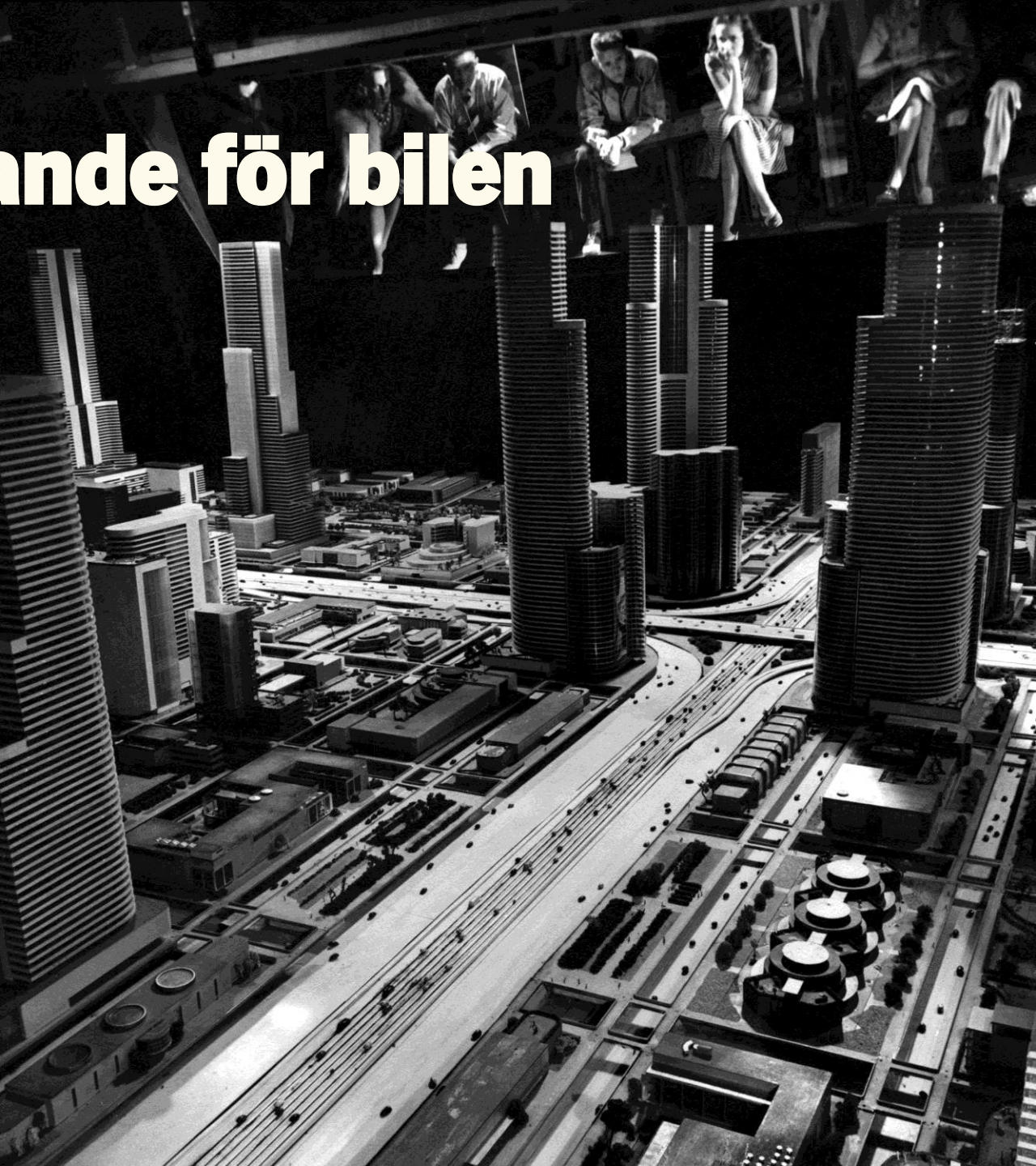
SVENSK FILMINDUSTRI REKVY 1935

DOM SOM

GÅR I VÄGEN.

100 år av stadsbyggande för bilen

Så blev bilstaden...

...30% av städernas yta är trafikyta

...60 % av alla resor är med bil i Norge

...80 % av bilresor kortare än 3 km

...50% av barnen skjutsas till skolan

...mer parkeringsyta än boyta (i Sverige)

...30% av alla koldioxidutsläpp

...1,3 milj döda/år i världen, 118 i Norge

Bilstaden

A photograph of a white garage door on a house with a concrete driveway and a flower bush. The text "Vad är det som händer?" is overlaid in the center.

Vad är det som händer?

Trender och framtida utmaningar

An aerial photograph of a city, likely Uppsala, Sweden, showing a dense urban area with a river winding through it. The city is surrounded by green hills and forests. The sky is clear and blue.

- Digitalisering
- Urbanisering
- Miljöförändringar
- Samhällsförändringar

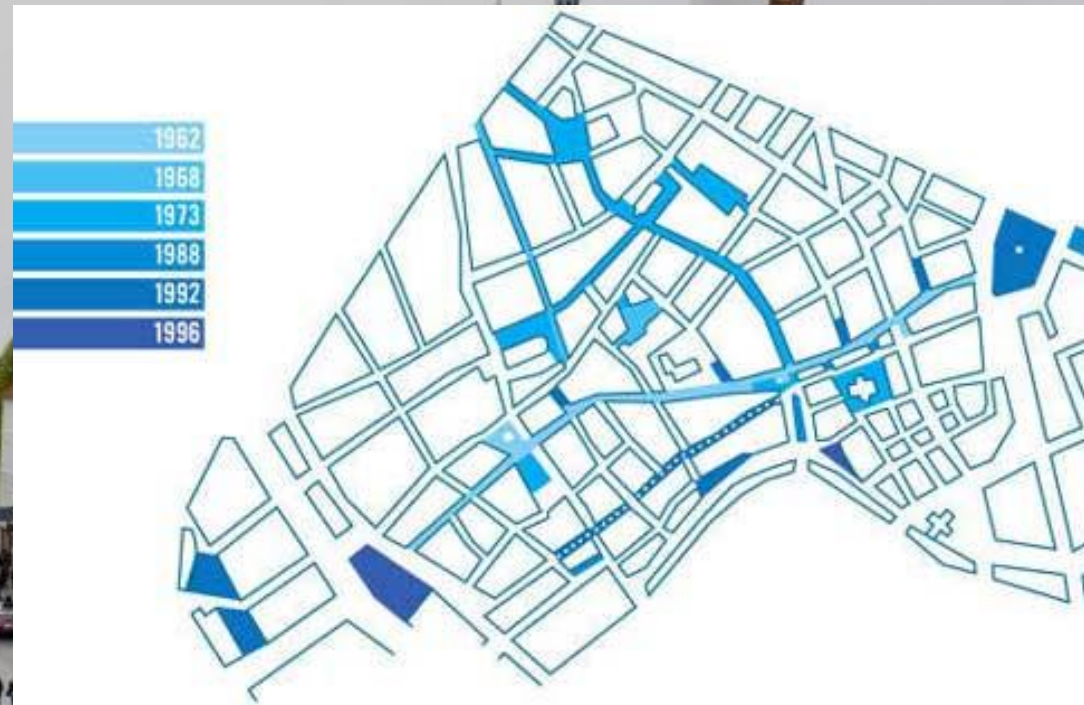
Times Square – före och efter

Barcelona superblocks

Köpenhamn tar bort
2% parkeringsyta/år

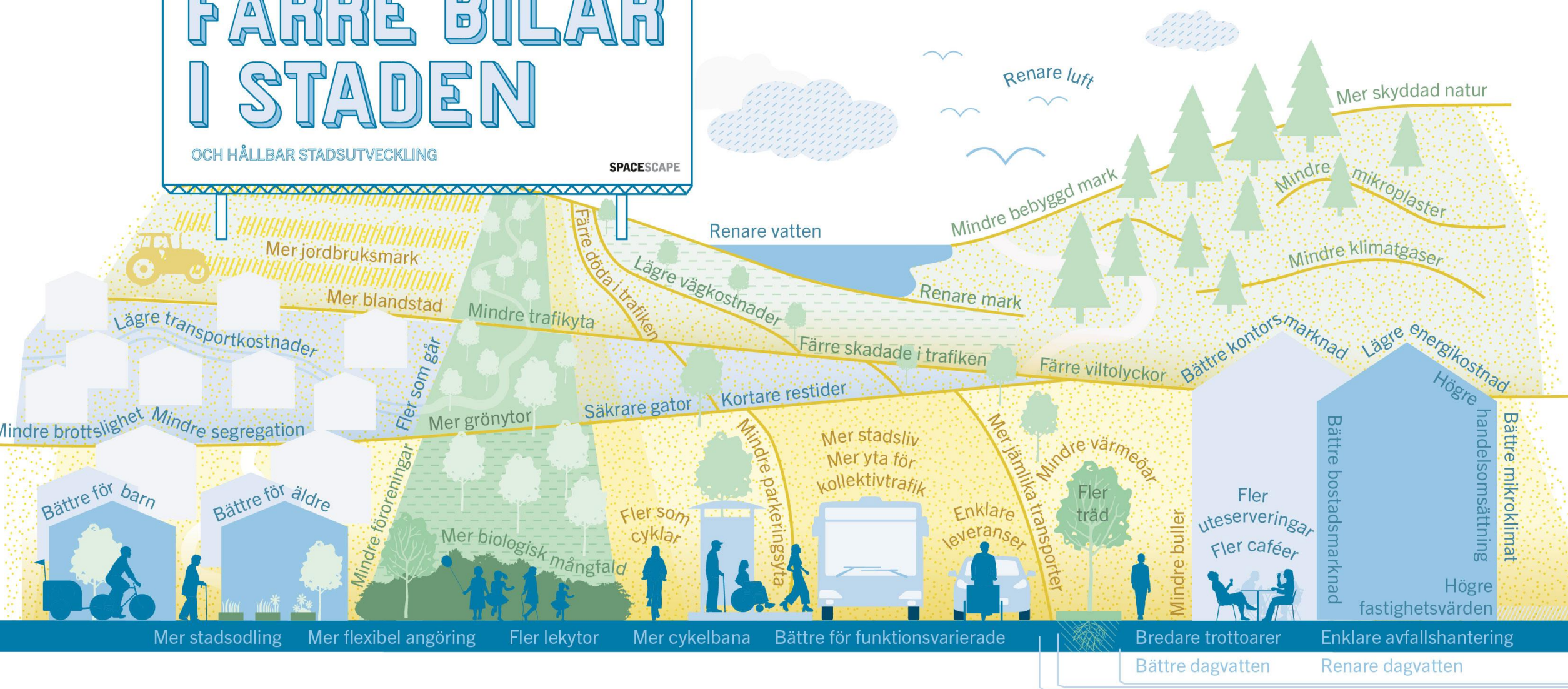
Oslo innerstad bilfri 2020

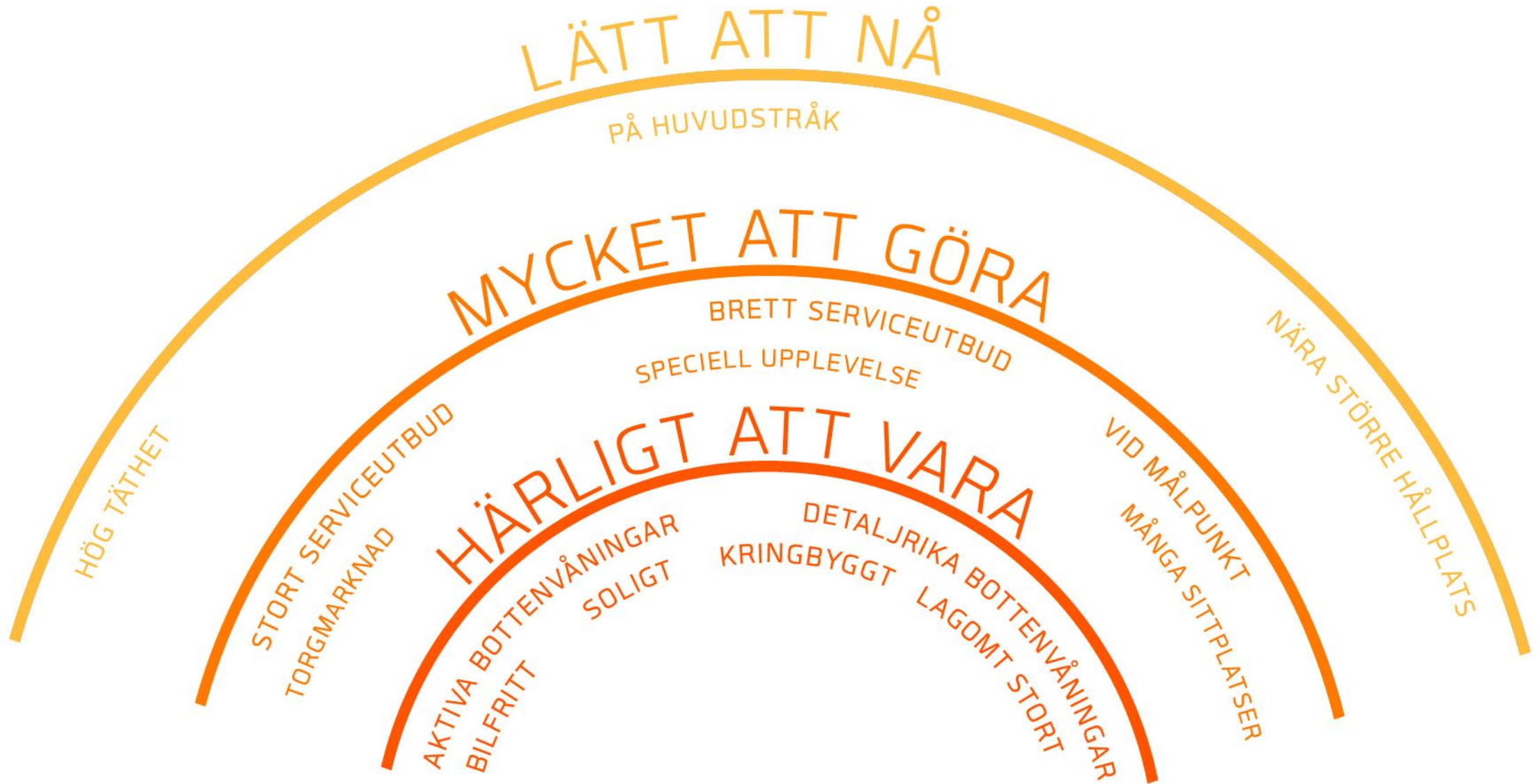
FÄRRE BILAR I STADEN

OCH HÅLLBAR STADSUTVECKLING

SPACEscape

Stadslivsindex

Klarabergsgatan 1950

54

Klarabergsgatan 2010

54

Klarabergsgatan 2018

80

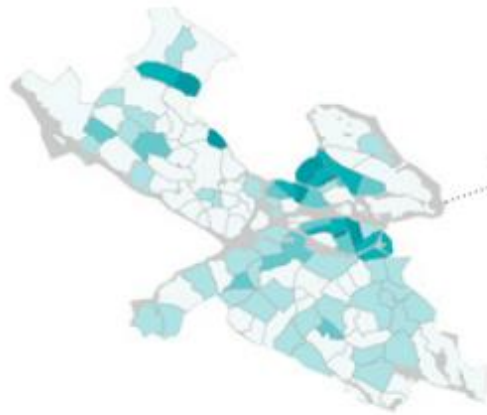
Klarabergsgatan 2030

90

Vad är barnvänligt?

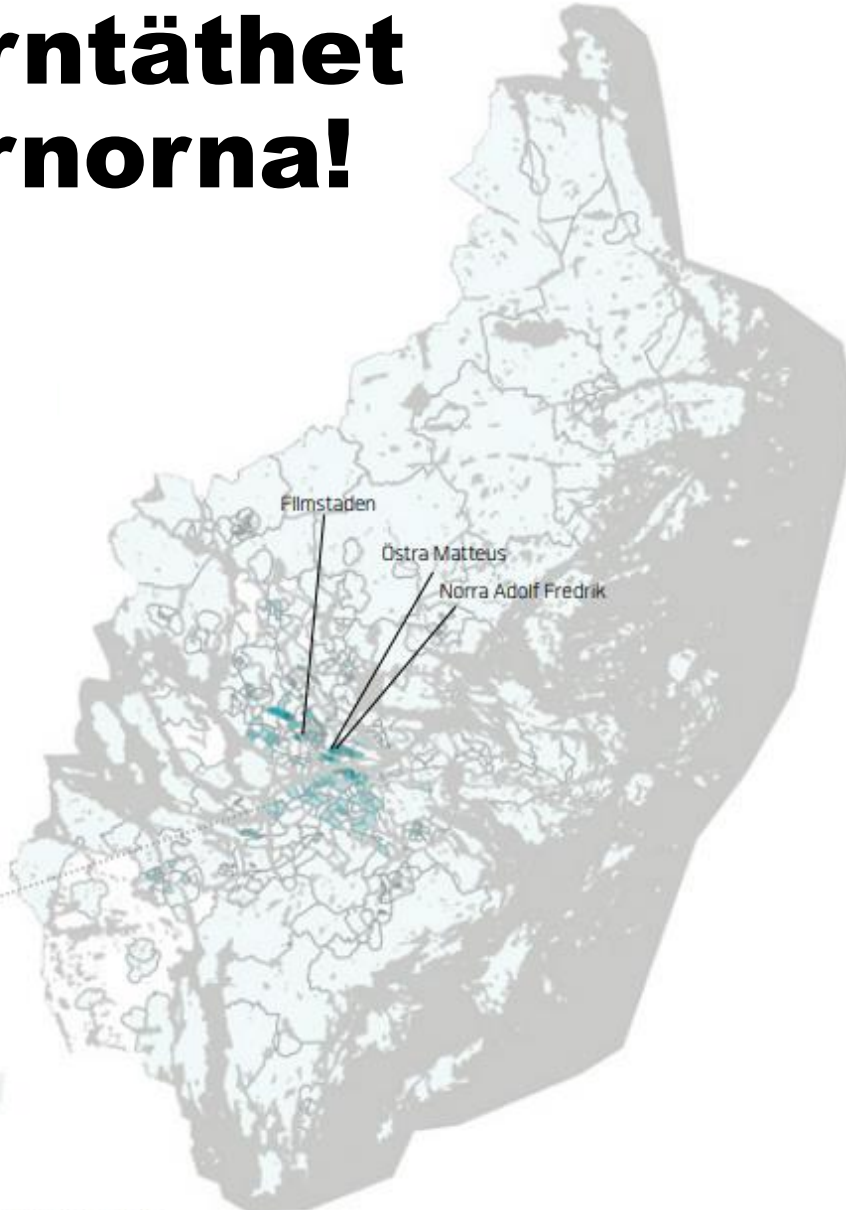
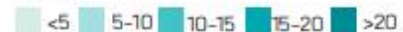

Störst barntäthet i stadskärnorna!

BARNTÄTHET STOCKHOLM

Antal barn mellan 0-9 år per hektar. Stockholms stad (t.h) Stockholms län (t.v.)

BARNTÄTAST I STOCKHOLM (0-9 ÅR)

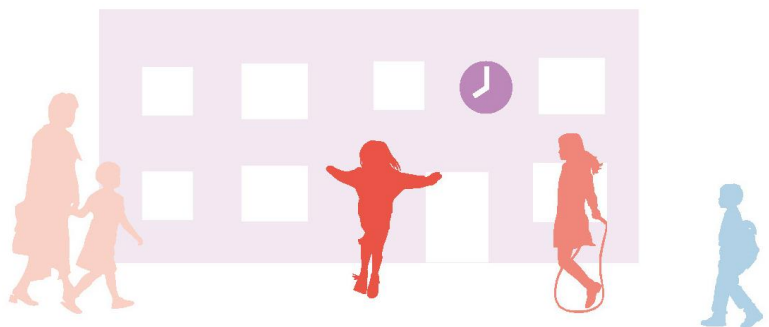

28 barn/ha	1. Östra Matteus	STOCKHOLM
25 barn/ha	2. Norra Adolf Fredrik	STOCKHOLM
	3. Filmstaden	SOLNA
	4. Östra Sankt Göran	STOCKHOLM
	5. Centrala Sundbyberg västra	SUNDBYBERG
	6. Södra station	STOCKHOLM
24 barn/ha	7. Annedal	STOCKHOLM
23 barn/ha	8. Rinkeby	STOCKHOLM
	9. Brandbergen centrala	HANINGE
21 barn/ha	10. Östra Katarina	STOCKHOLM

TOPPLISTA - BARNTÄTHET STOCKHOLM

Antal barn mellan 0-9 år per hektar.

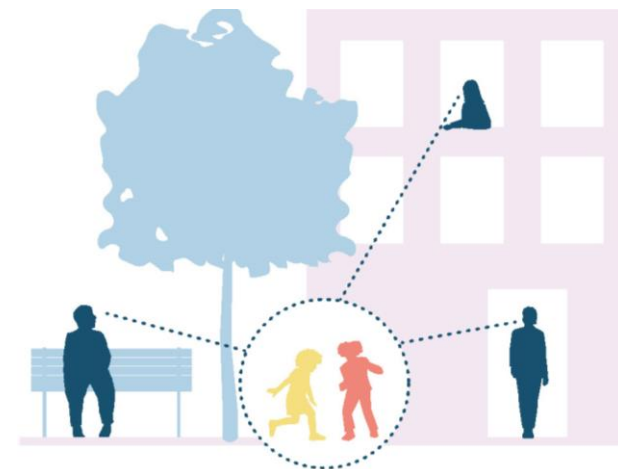
Barnvänligt enligt 1000 hushåll

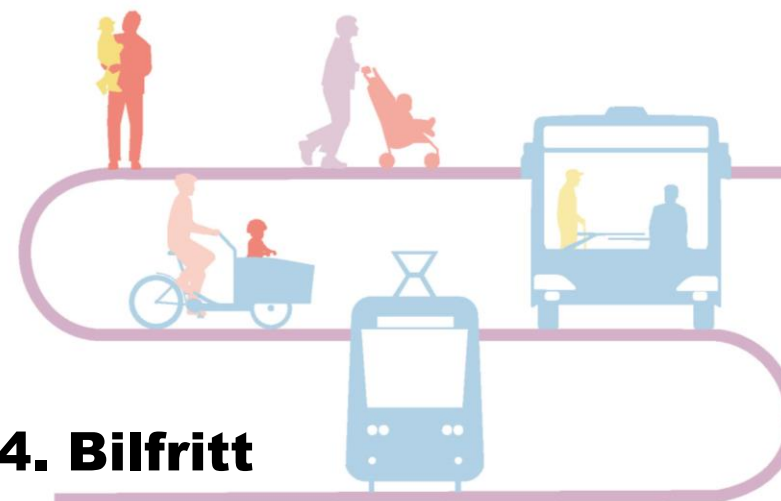
1. Gå till skolan eller förskolan

2. Gå till parker och lekplatser

3. Tryggt och säkert

4. Bilfritt

“Vauban - This is the most child-friendly place I have seen.” Tim Gill, barnforskare

Popsicle test

“Would you, as a parent of an 8-year-old child living in that neighbourhood, let your child make their own way to a shop and buy a popsicle (or any variety of ice-cream) – and could your child get the frozen treat back home before it melted?”

Tim Gill, 2021

Marketta Kytta, 2004

Milanos
Piazza Aperte

Lekgator kommer!

Designing Streets for Kids

Global Designing Cities Initiative

Designing streets for kids

1 **THINK FROM THE CHILD'S PERSPECTIVE**
See Chapter 1.2

2 **DISINCENTIVIZE PRIVATE VEHICLES**
See Chapter 3.2

3 **INCREASE TRANSIT RELIABILITY**
See Transit Street Design Guide

4 **BUILD WIDE AND ACCESSIBLE SIDEWALKS**
See Chapter 5.2

5 **ADD SPACES FOR PLAY AND LEARNING**
See Chapter 5.5

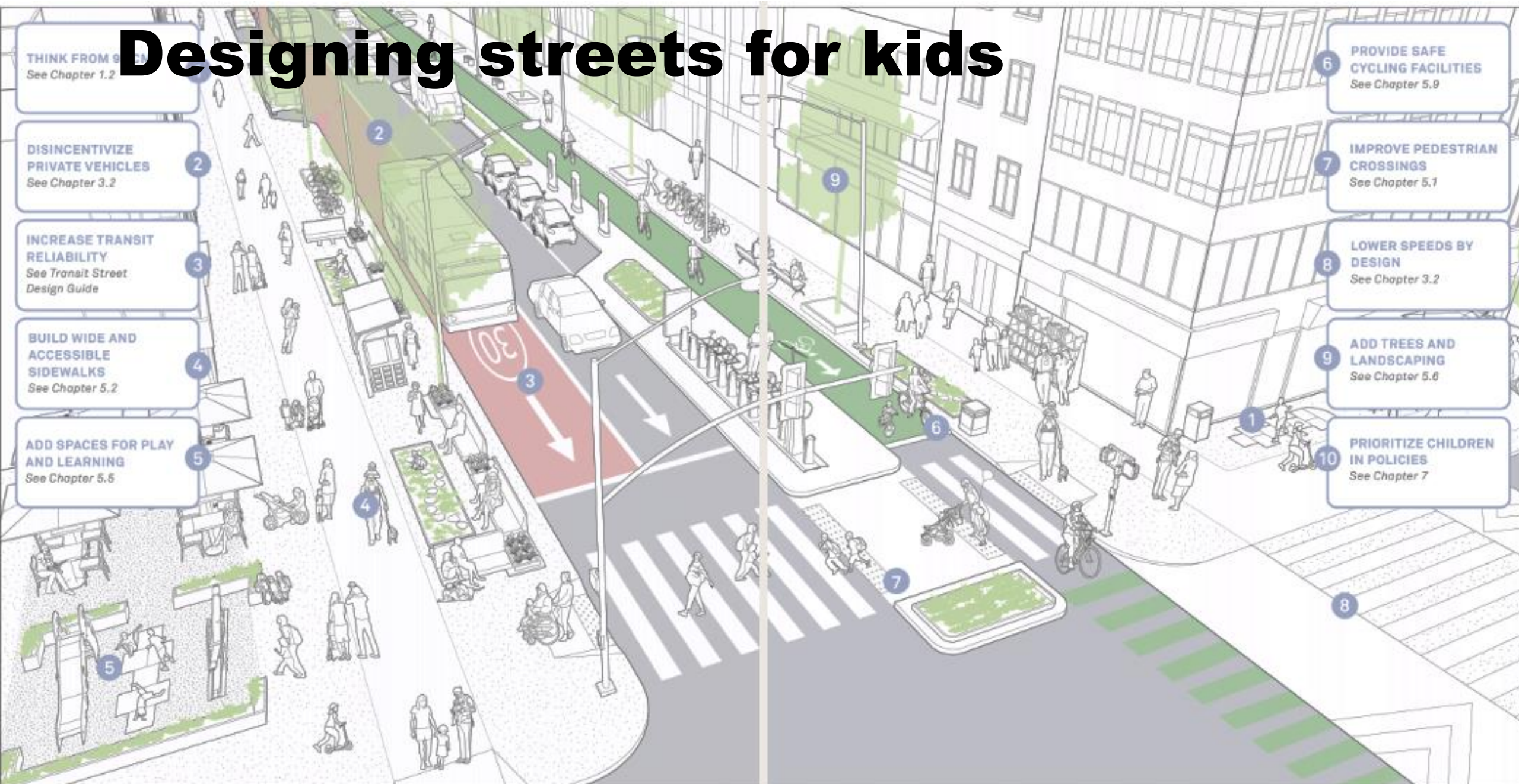
6 **PROVIDE SAFE CYCLING FACILITIES**
See Chapter 5.9

7 **IMPROVE PEDESTRIAN CROSSINGS**
See Chapter 5.7

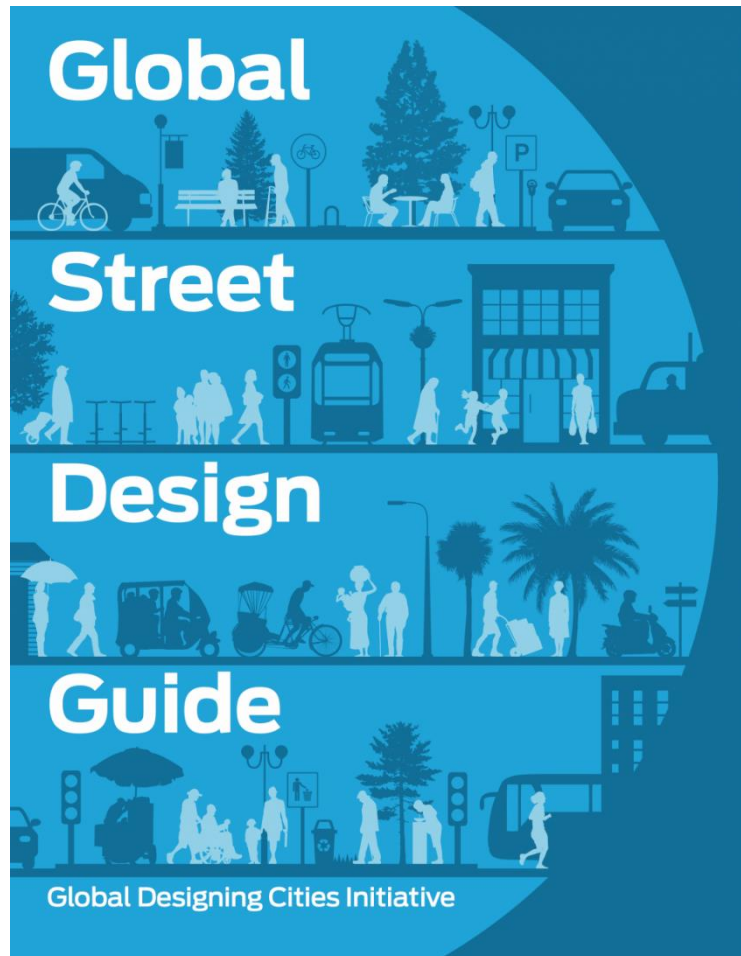
8 **LOWER SPEEDS BY DESIGN**
See Chapter 3.2

9 **ADD TREES AND LANDSCAPING**
See Chapter 5.8

10 **PRIORITIZE CHILDREN IN POLICIES**
See Chapter 7

Ny global trafikpolicy

1. Pedestrians

2. Cyclists and Transit Riders

Stadsliv först

3. People Doing Business and Providing City Services

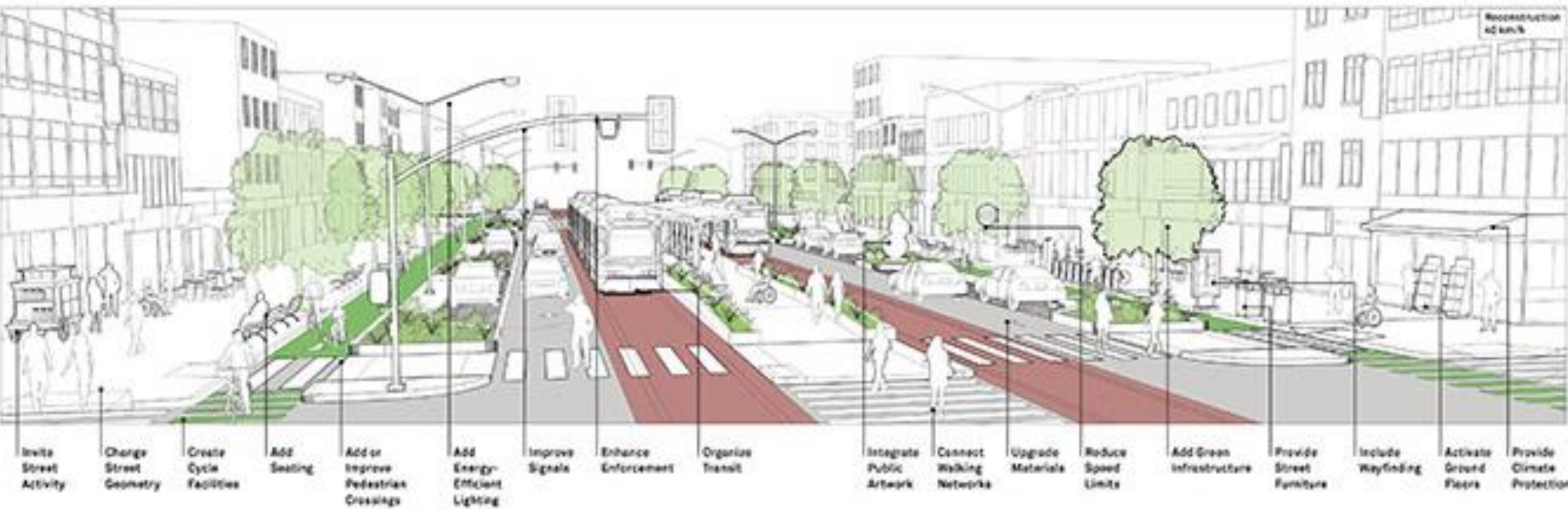
4. People in Personal Motorized Vehicles

Bil sist

best utilize their public space, enhance existing places, and foster economic activity. These changes aid in promoting traffic safety and efficient movement of all modes of transport.

Ny global trafikpolicy

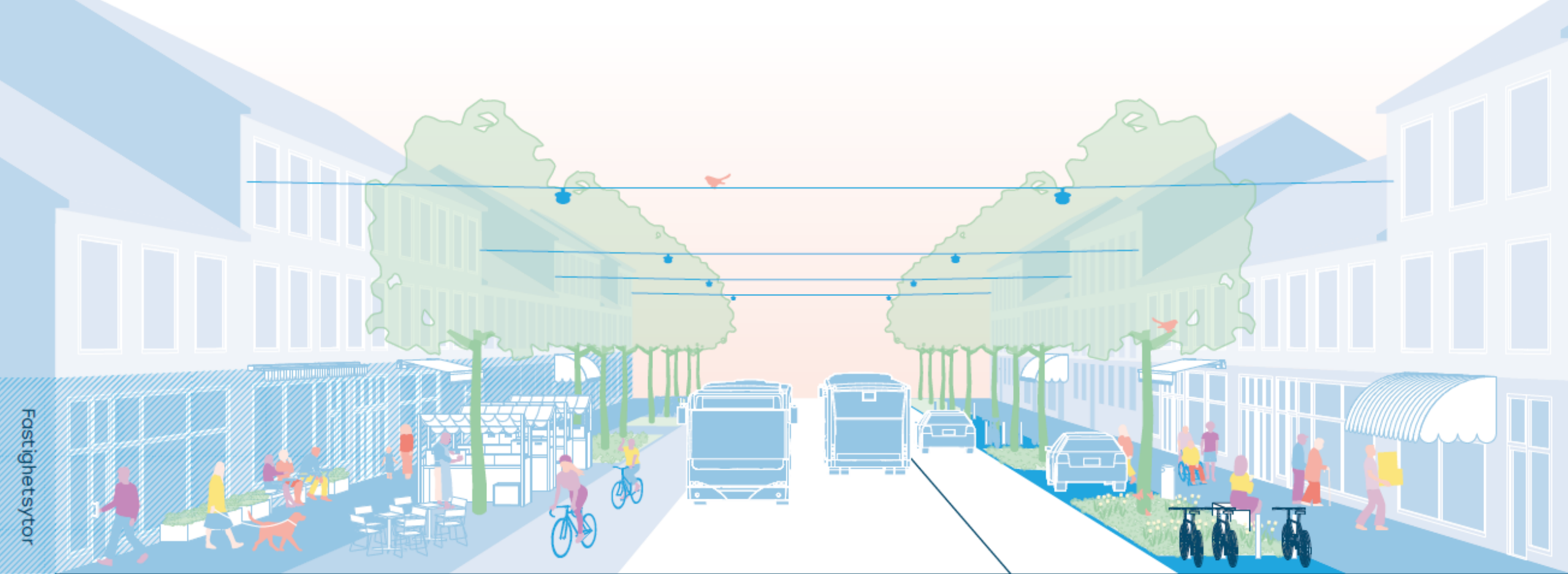

**Ny svensk
gatustandard!**

Smartagator.se

Gatans delar

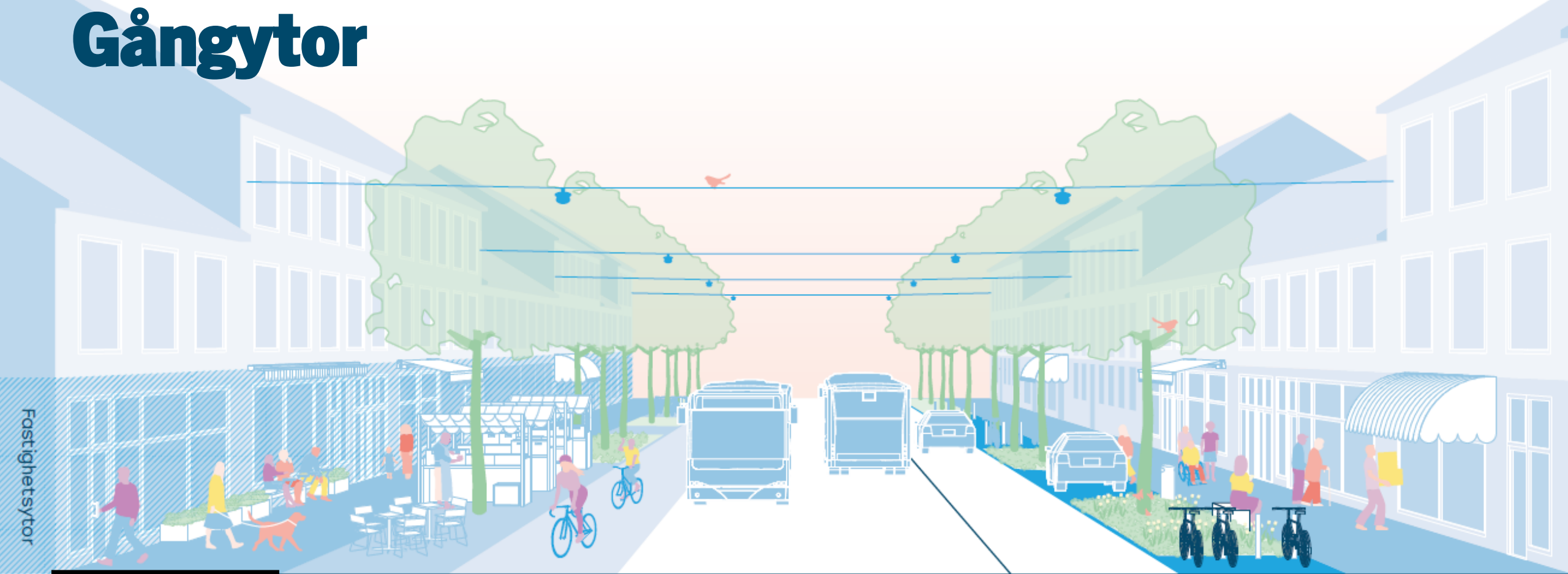
Fastighetsytor

Gångytor Flexytor Cykeltrafikytor Kollektivtrafikytor Motortrafikytor Tekniska system Gångytor

Gatans delar

Gångytor

Fastighetsytor

Gångytor

Flexytor

Cykeltrafikytor

Kollektivtrafikytor

Motortrafikytor

Tekniska system

Gångytor

Gatans delar

Gångytor

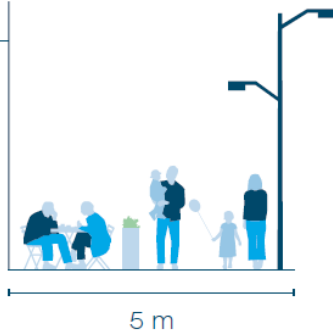
Smala gångbanor

Normalgångbanor

Breda gångbanor

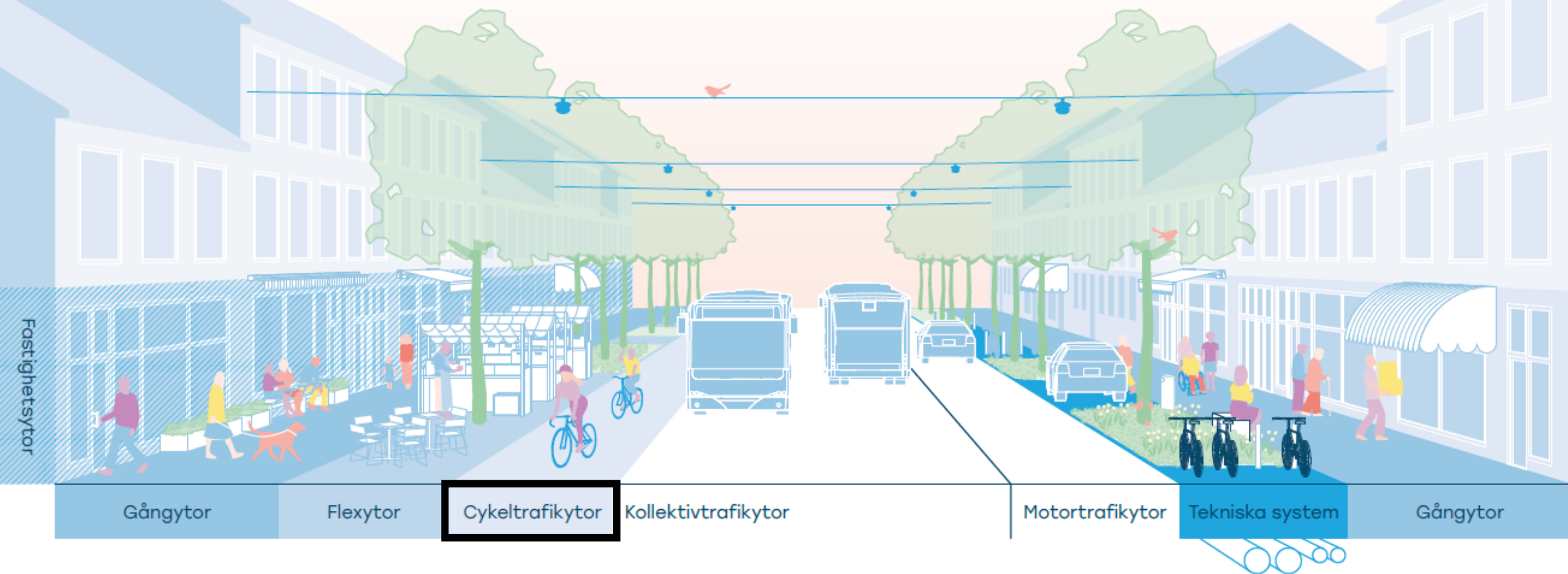

Mycket breda gångbanor

Gatans delar

Cykeltrafikytor

Oslo sykkelstrategi

Nettavisen **Nyheter.**

Meny

Bil og trafikk

Svensker skal gjøre Oslo til en god sykkelby

Byrådet har ambisiøse planer for å gjøre Oslo til en god sykkelby. Nå får de hjelp fra naboene i øst.

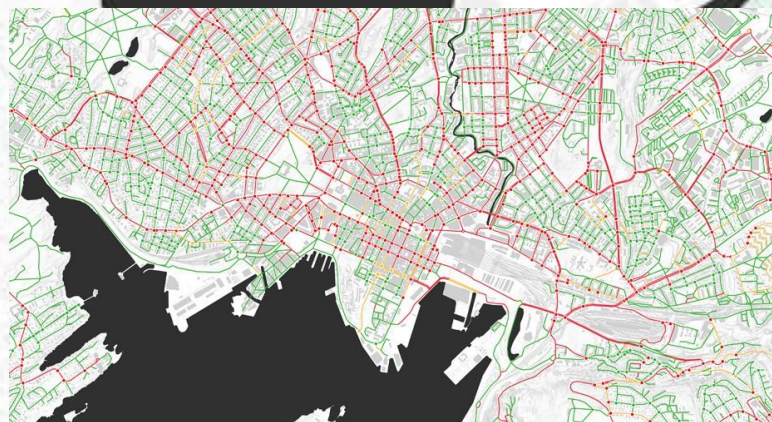
Del

↑ 24.08.13 12:09

↻ 24.08.13 12:09

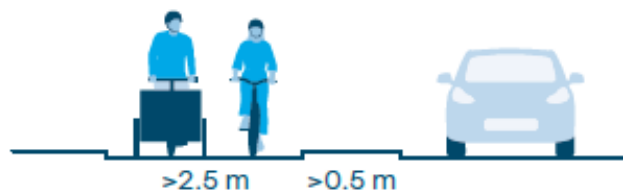
Hege Bjørnsdatter Braaten
Tips meg

OSLO: For byrådet har valgt svenske Spacescape som samarbeidspartner for Oslos nye sykkelstrategi.

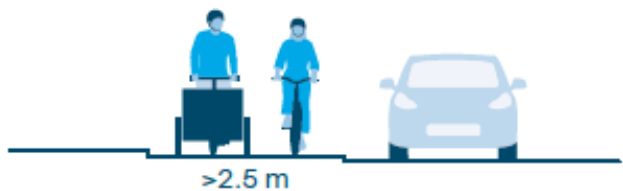

Gatans delar

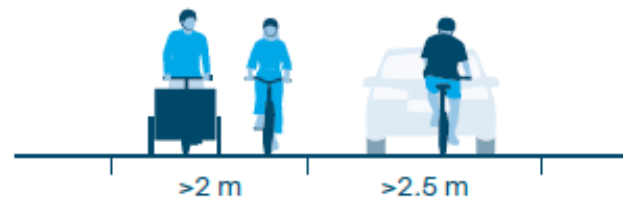
Cykeltrafikytor

Separerad cykelbana

Upphöjd cykelbana

Cykelfält på lågfartsgata

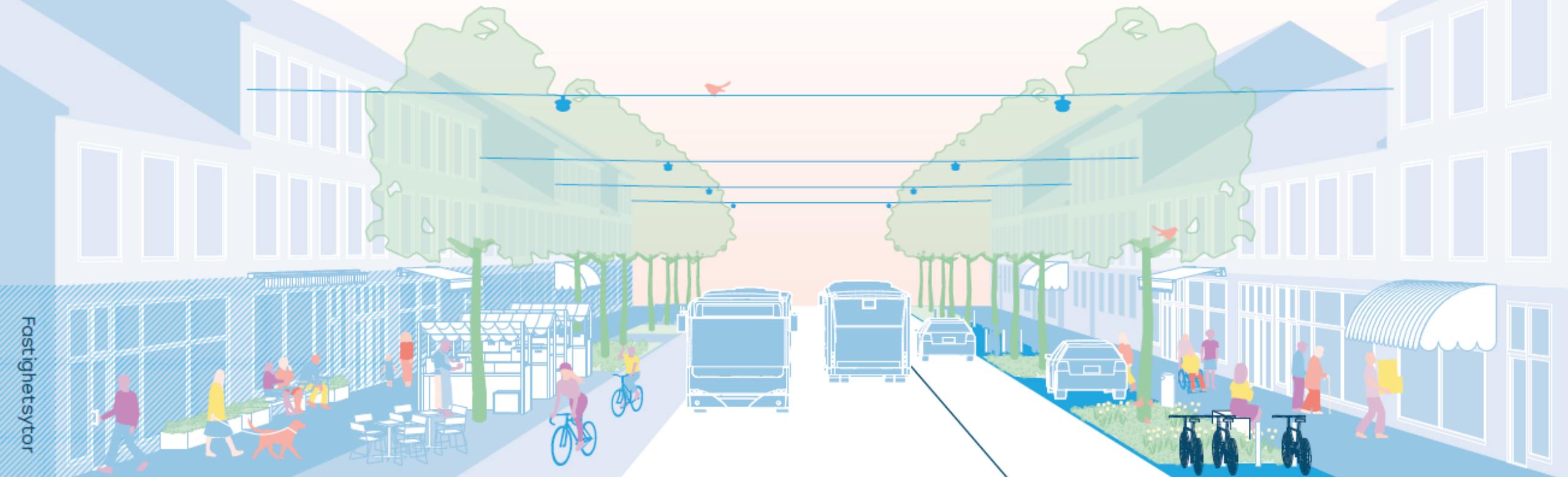
Temporär cykelbana

Separerad cykelbana

Gatans delar

Motortrafikytor

Fastighetsytor

Gångytor

Flexytor

Cykeltrafikytor

Kollektivtrafikytor

Motortrafikytor

Tekniska system

Gångytor

Körfält och gatubredd

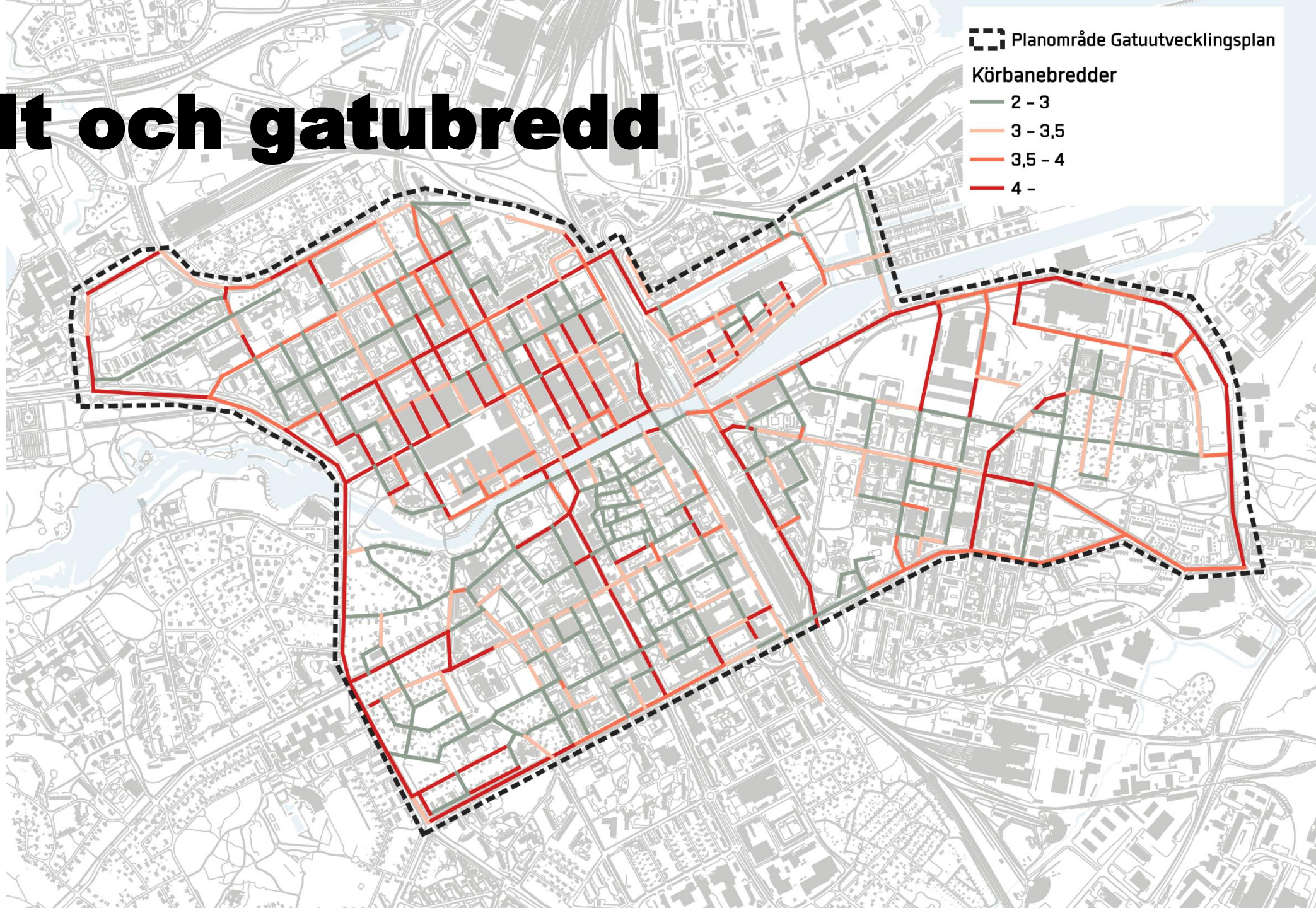
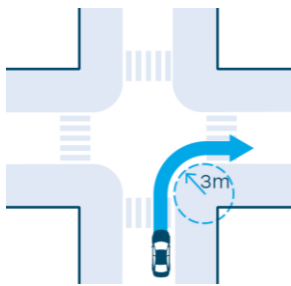
2.7 m

3 m

3.25 m

 Planområde Gatutvecklingsplan

Körbanelbredder

— 2 - 3

— 3 - 3,5

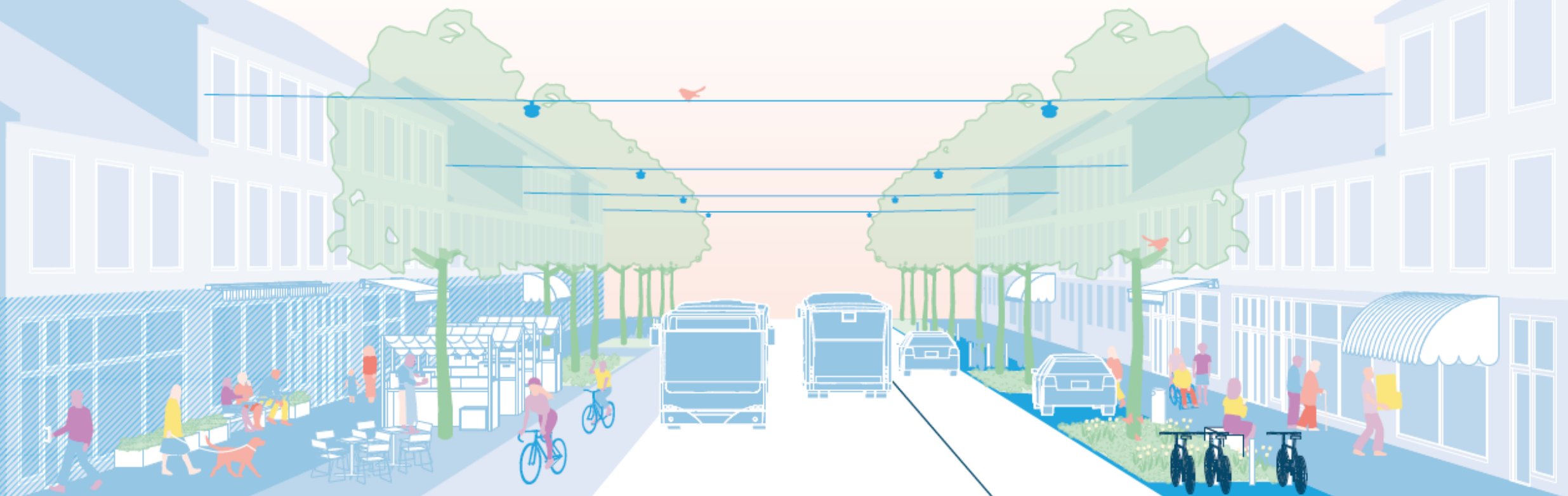
— 3,5 - 4

— 4 -

Gatans delar

Flexytor

Fastighetsytor

Gångytor

Flexytor

Cykeltrafikytor

Kollektivtrafikytor

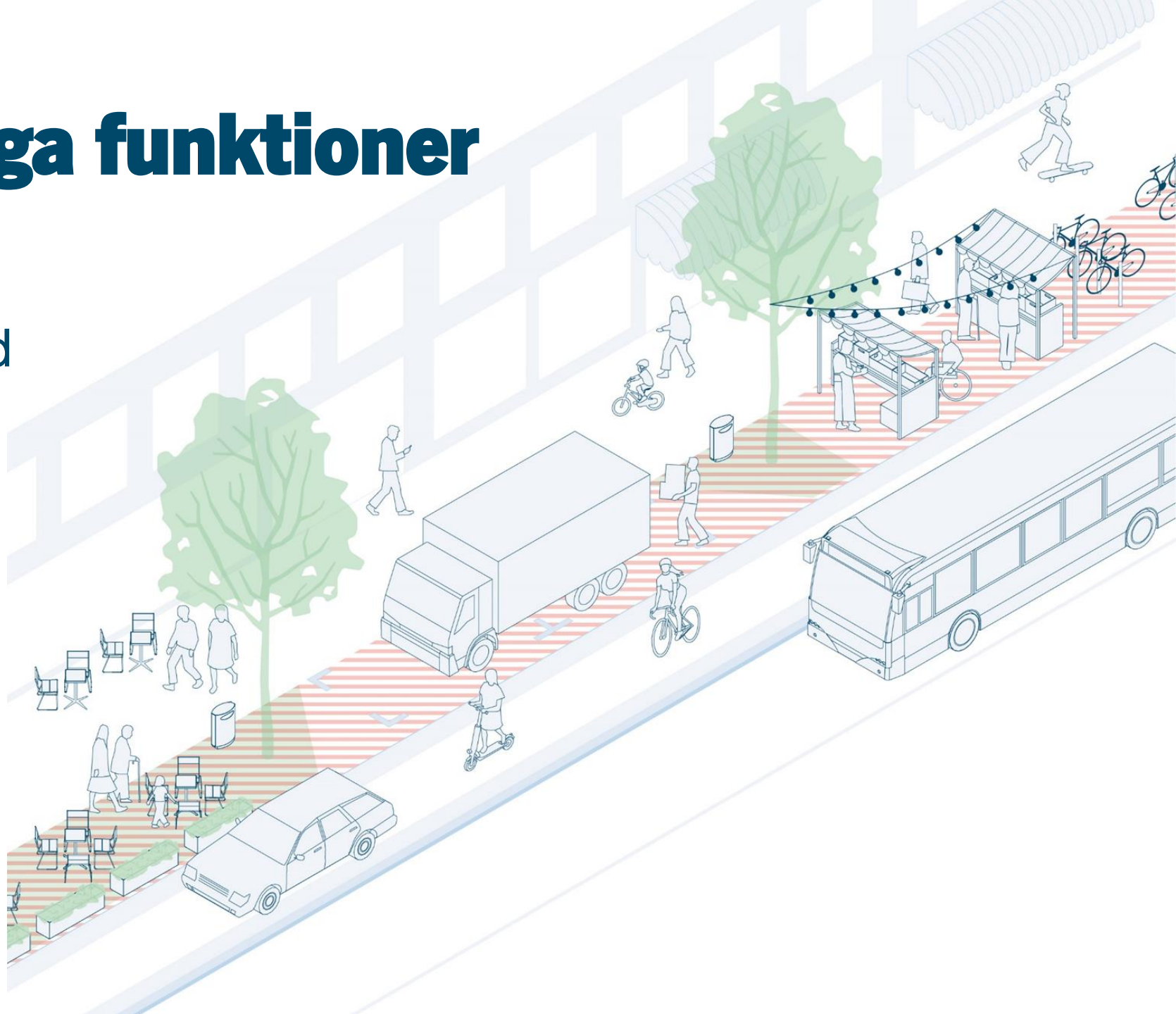
Motortrafikytor

Tekniska system

Gångytor

Flexytans många funktioner

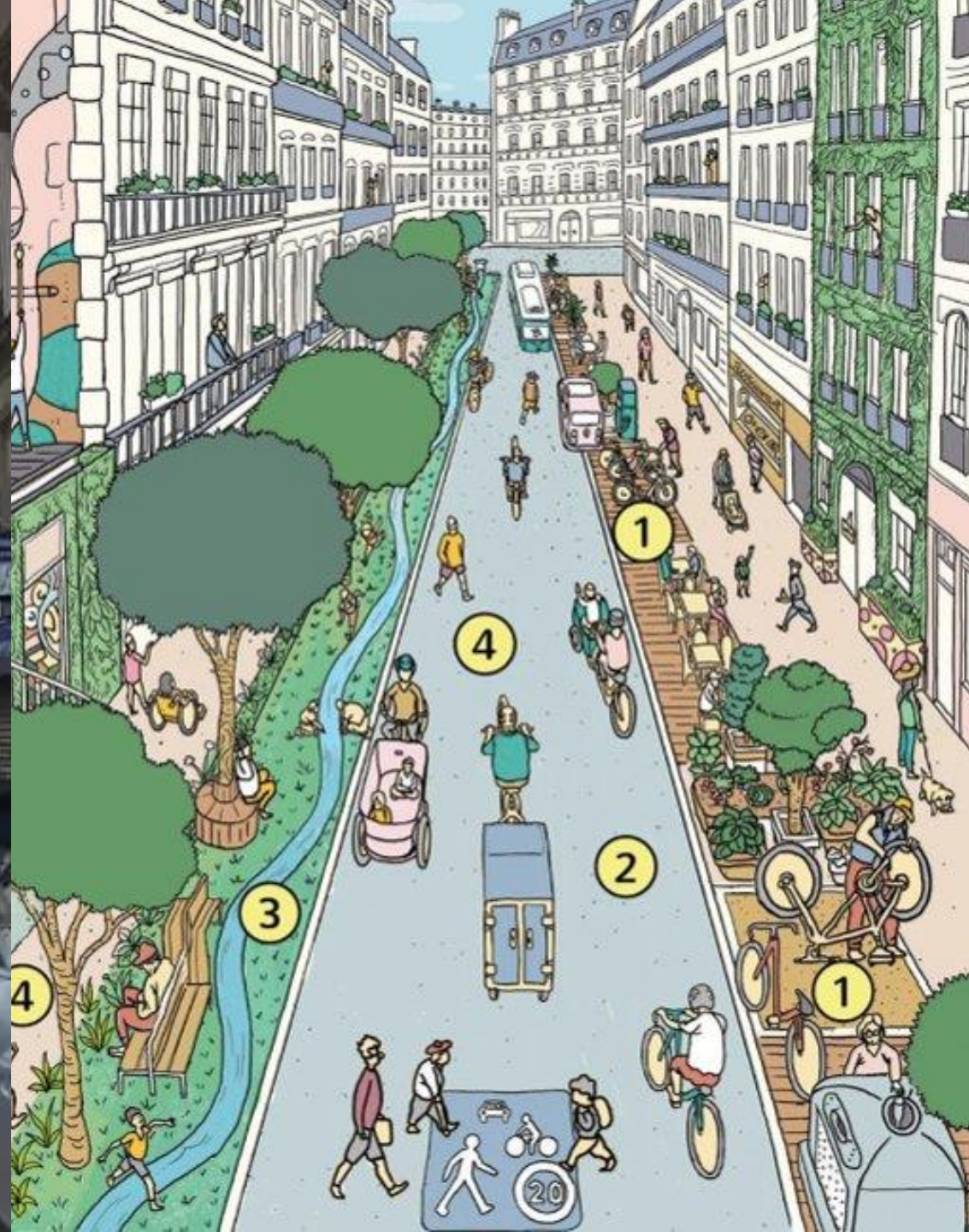
- Dagvattensystem
- Planteringar och träd
- Vistelseplatser
- Cykelparkering
- Korttidsangöring
- Torghandel
- Events
- Ytor för snöupplag
- ...

Flexytans potential

Paris is removing half its street parking to free up space for people

Paris 2023

HOTEL

COMPTON SERRURE

SAHIL VOYAGES
TEL. 01.52.00.96.90 - FAX. 01.55.78.04.07

RESTAURANT TOULAYE
RESTAURANT CHINE TOULAYE

LEBARA
ALIMENTATION

ALIMENTATION EX

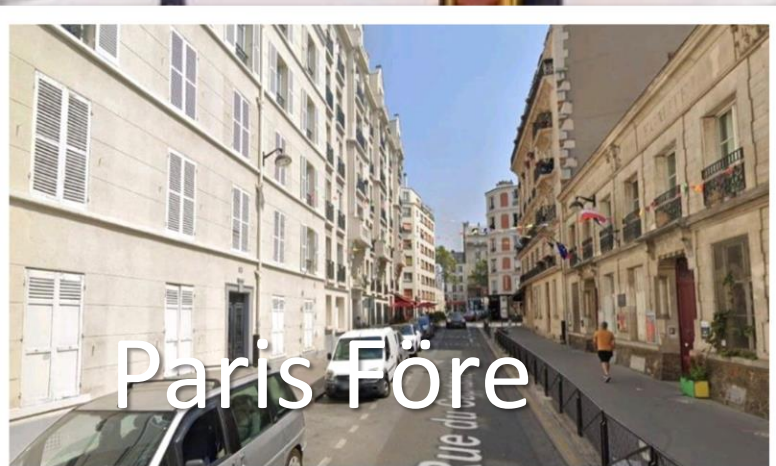
Lyca
150 Go
140
350
Lyca
LEBARA

FD 845 TP 2

Paris 2023

Paris Före

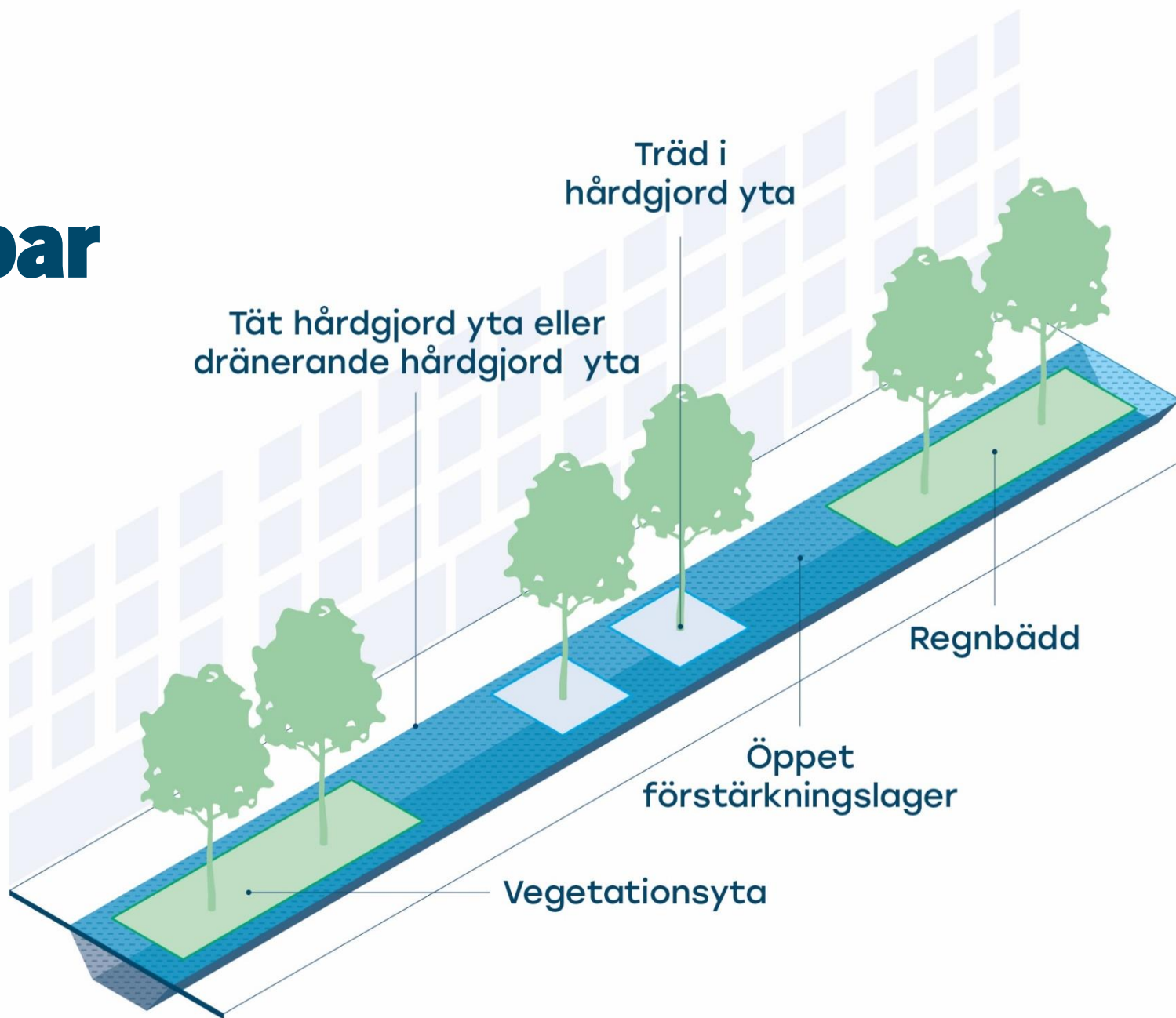
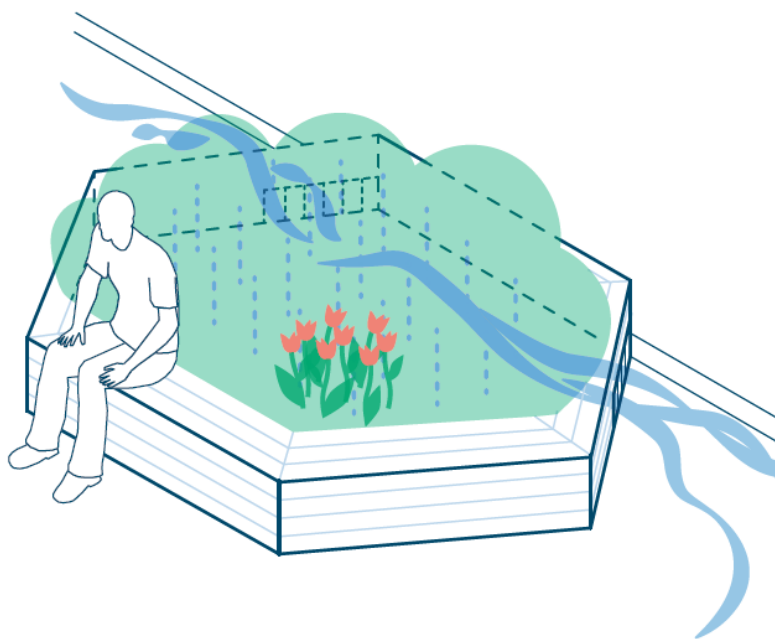

Paris 2023

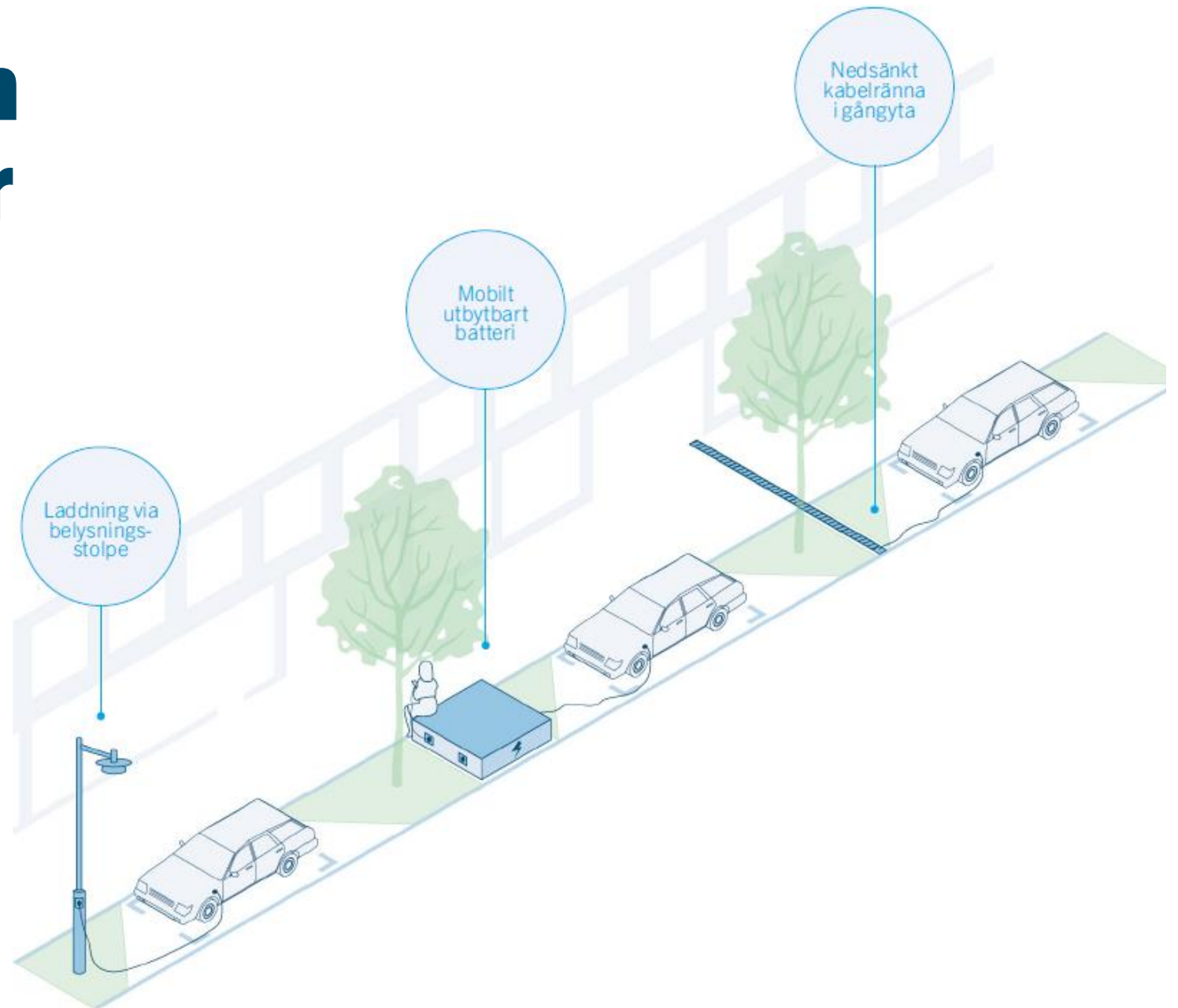

Paris Före

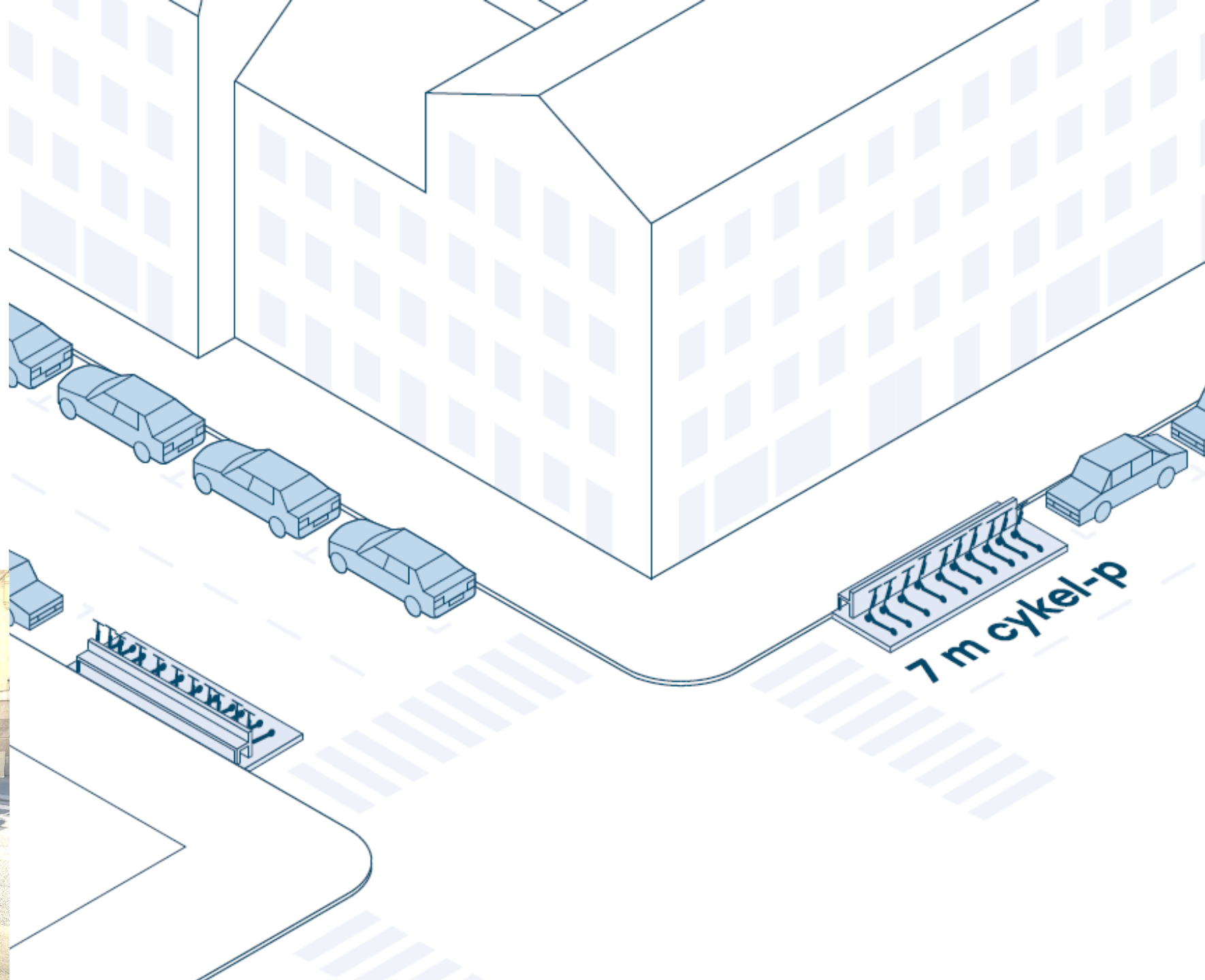
Växtbäddar & dagvattensvampar

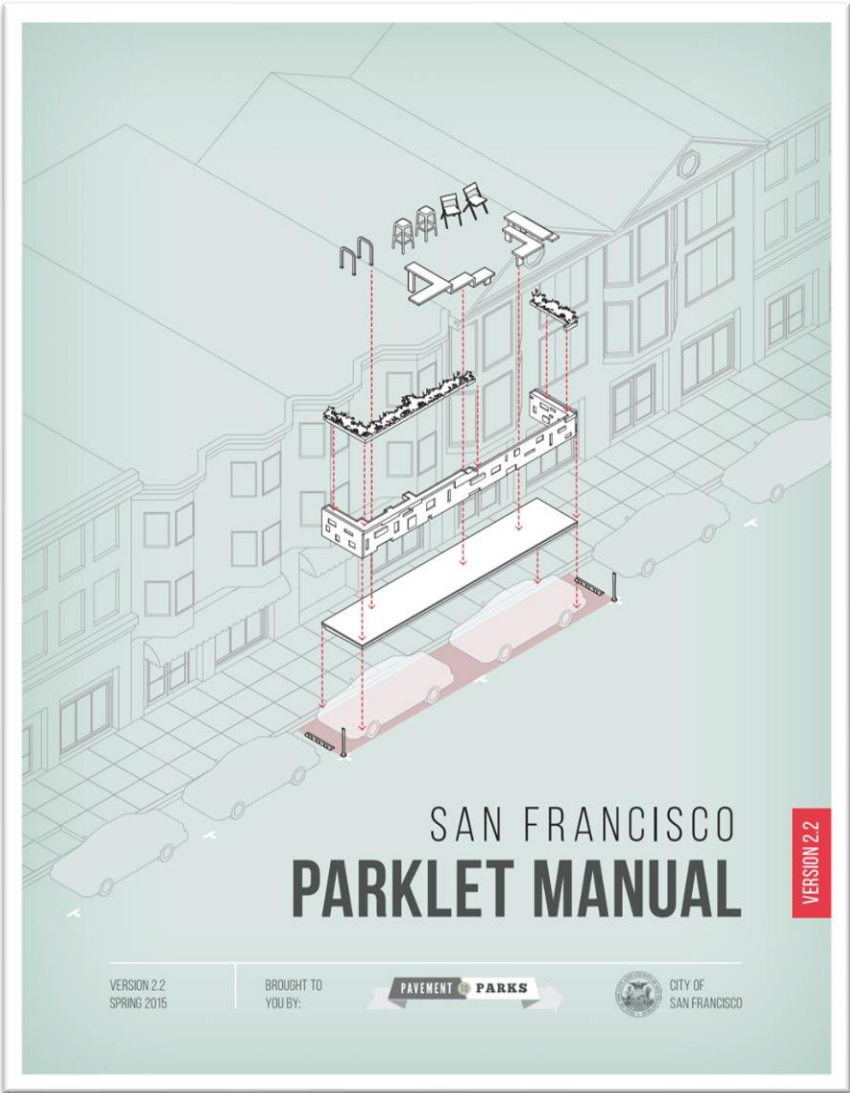
Laddning i gatan utan laddstolpar

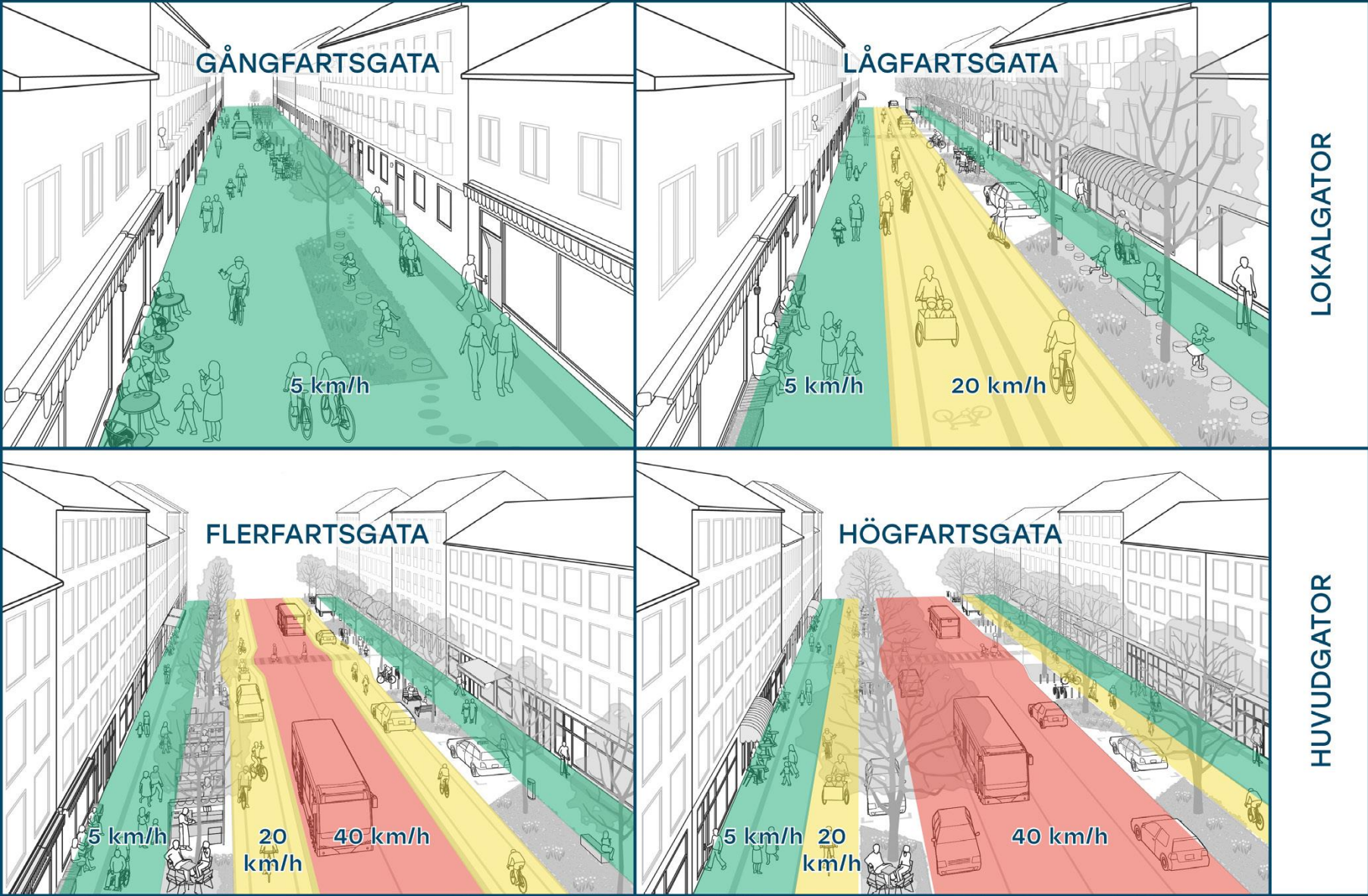
Lösning på elspark- cyklarna i korsningar

The Parklet Manual

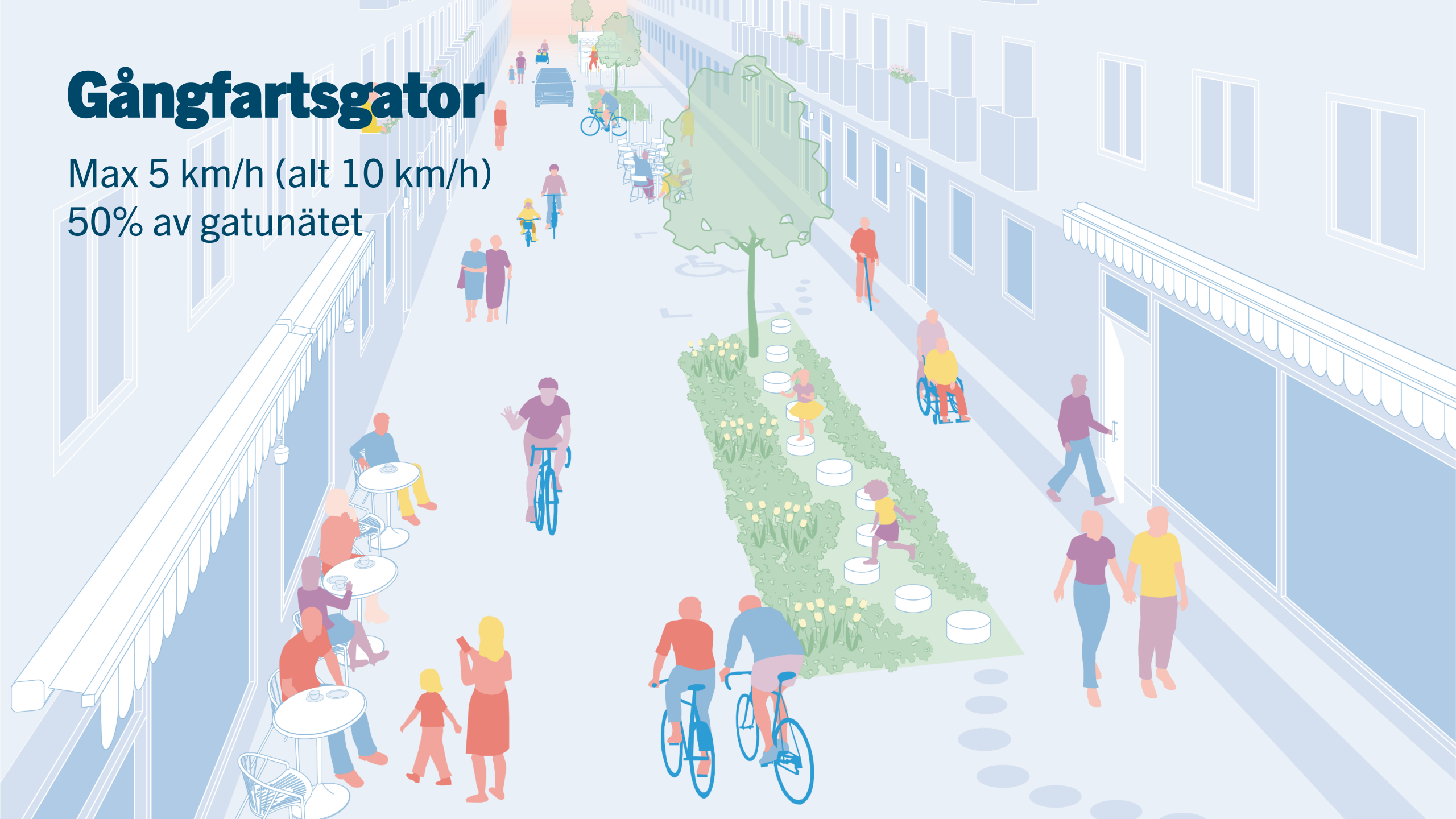

Fyra smarta gatutyper - hastighetsdesign

Gångfartsgator

Max 5 km/h (alt 10 km/h)
50% av gatunätet

Gångfartsgator

Max 5 km/h (alt 10 km/h)

50% av gatunätet

Gångfartsgator

Max 5 km/h (alt 10 km/h)

50% av gatunätet

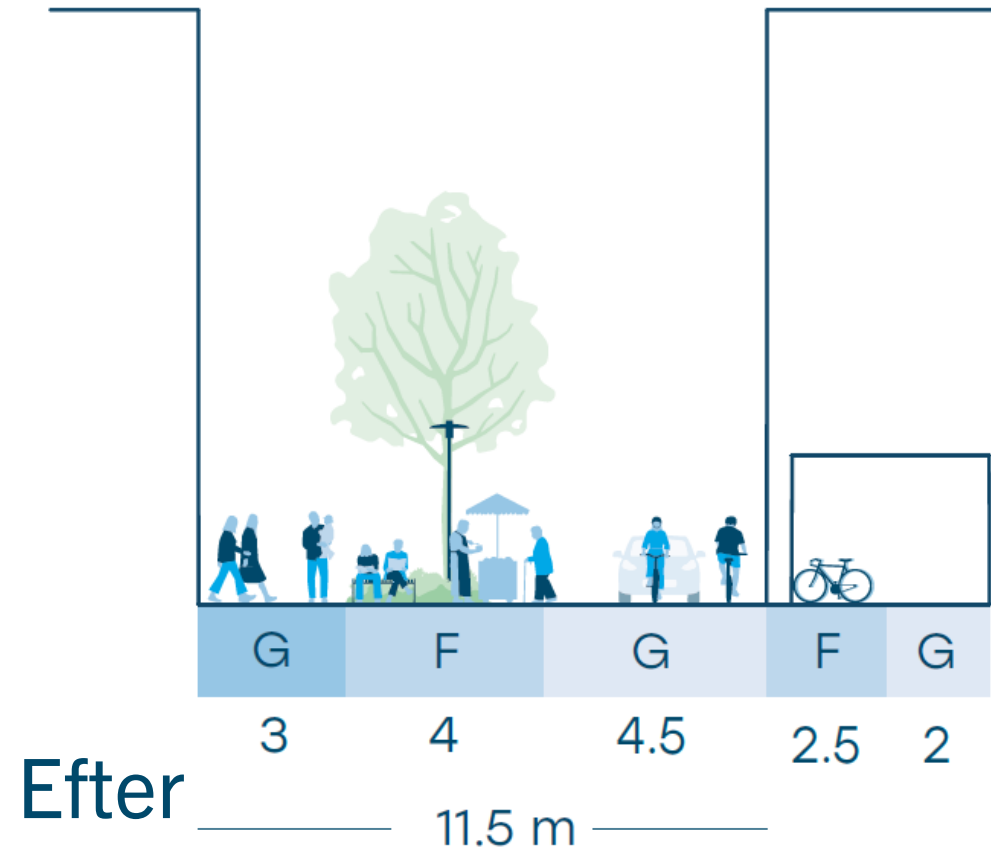
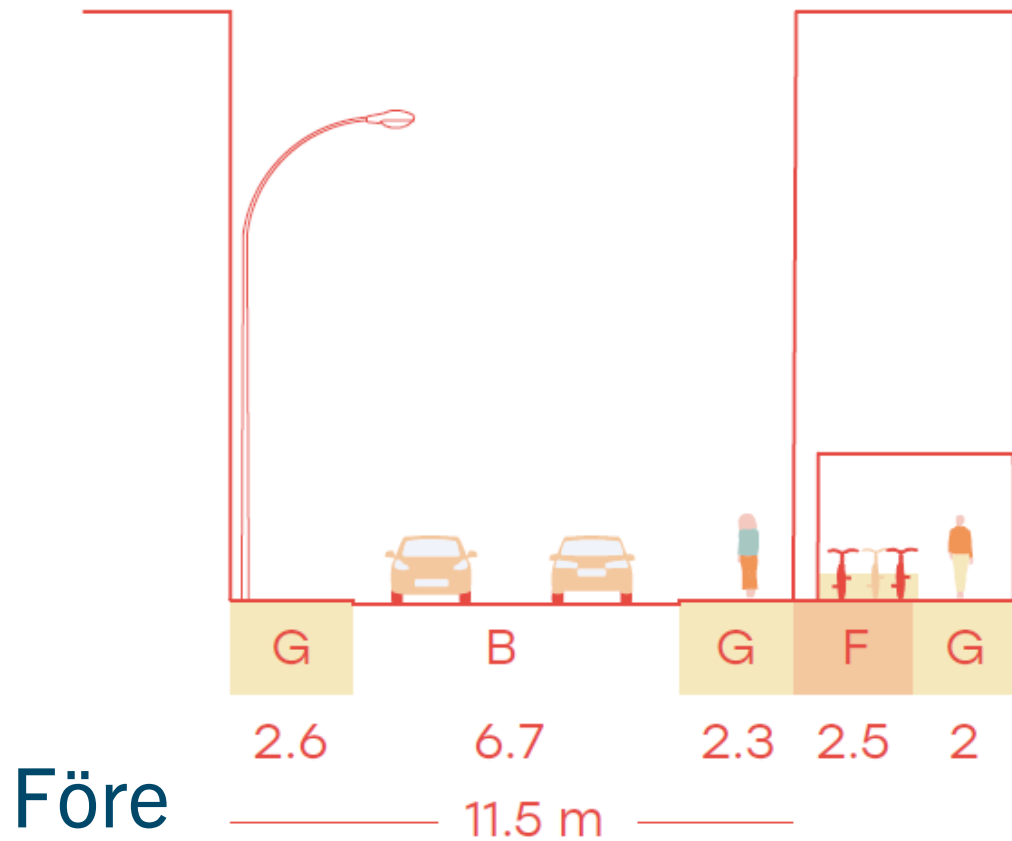
Omvandling till smart gångfartsgata

Exempel Södermannagatan

Omvandling till smart gångfartsgata

Exempel Östra Kungsgatan

Lågfartsgator

Max 20 km/h
30% av gatunätet

Lågfartsgator

Max 20 km/h

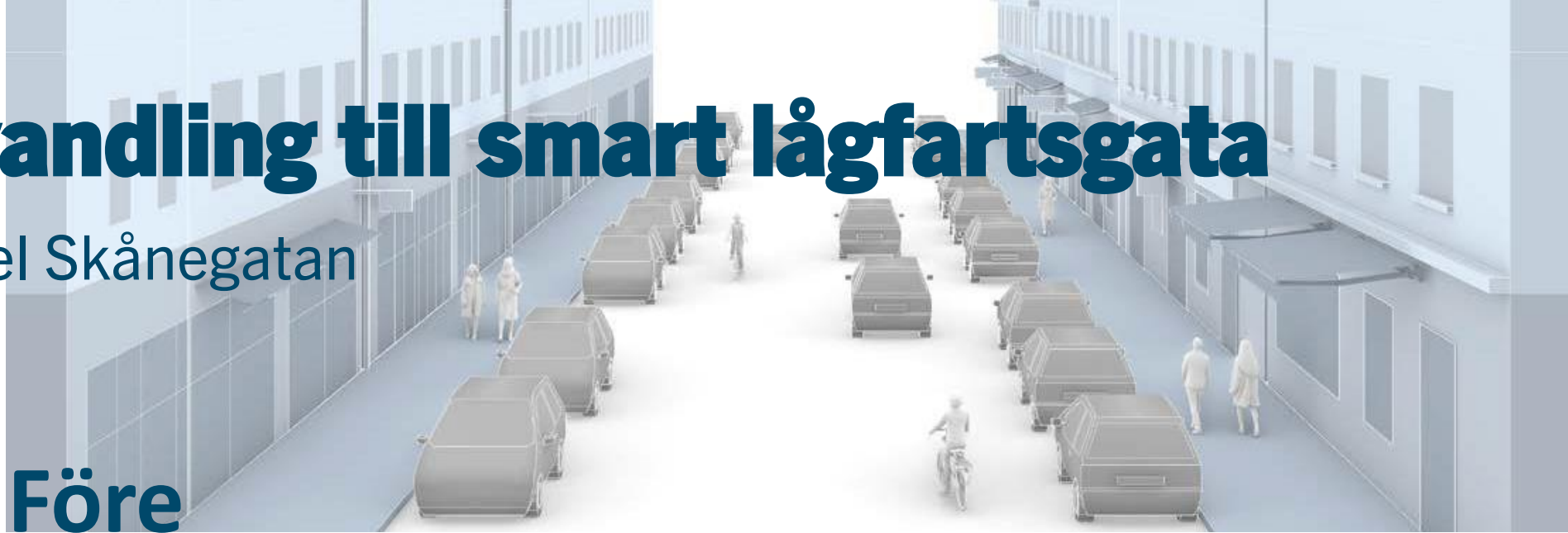
30% av gatunätet

Omvandling till smart lågfartsgata

Exempel Skånegatan

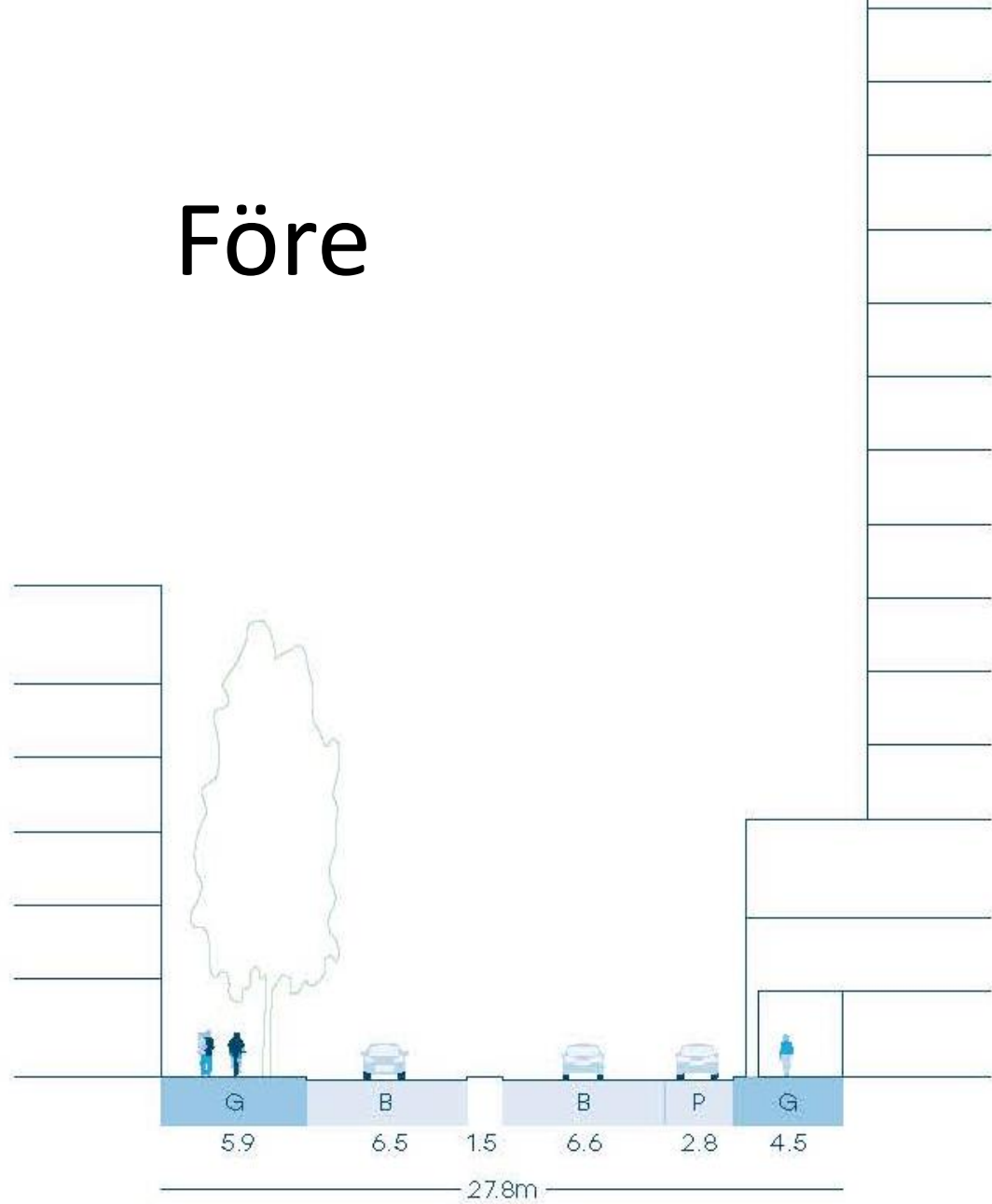
Före

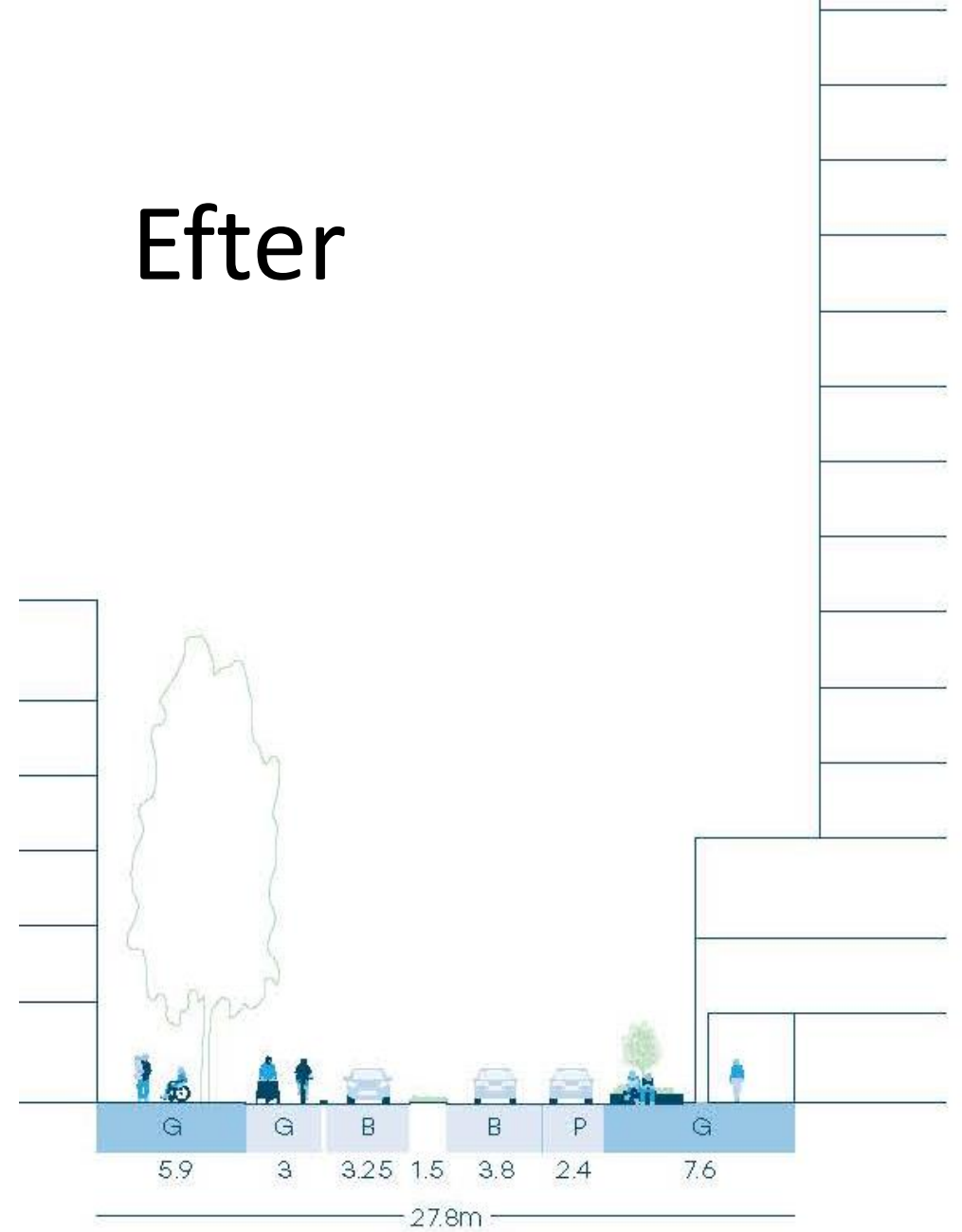
Efter

Före

Efter

Befintlig refug planteras med en växtbädd i form av äng.

En del av befintlig körbana görs om till cykelbana, denna skiljs av mot körbanan med spikade gom-stöd och pollare.

Vid utfarterna får dessa en avfasad kant. Dessutom placeras gupp här för att minska risken för krockar mellan bilar och cyklister.

Den kortare sektionen med gom-stöd ligger framför en dagvatten-brunn, denna bör hållas under uppsikt pga risk för instängt vatten.

Möbler placeras bland björkarna på gatans soligaste läge.

MC-parkeringen behålls med flyttas något för att underlätta framkomligheten vid p-husets infart.

Planteringsumrar finns placerade längs med gatan och markerar gränsen för körbana och angöring liksom ramar in platsbildningar.

Mindre platsbildningar med både sikt Möbler och grönska finns vid hotellentréerna längs gatan.

På sikt kan de olika hotellen engageras och få möjlighet att skapa sin egen karaktär på vistelseytorna i anslutning till deras entréer.

Cykelställ placeras ut på båda sidor av gatan.

Markmålningen i form av ett vågmönster markerar gränsen för körbanan och ger identitet åt gatan. Utbredningen samt mönstret tas fram separat.

Etskåp längs gatan och i mittrefugen kan målas eller kläs med film i färgskala som matchar markmålningen. Film kan beställas från lokalt tryckeri.

Omvandling till smart lågfartsgata

Exempel Storgatan Umeå

Därför byggs – och målas – vägarna i Umeå om

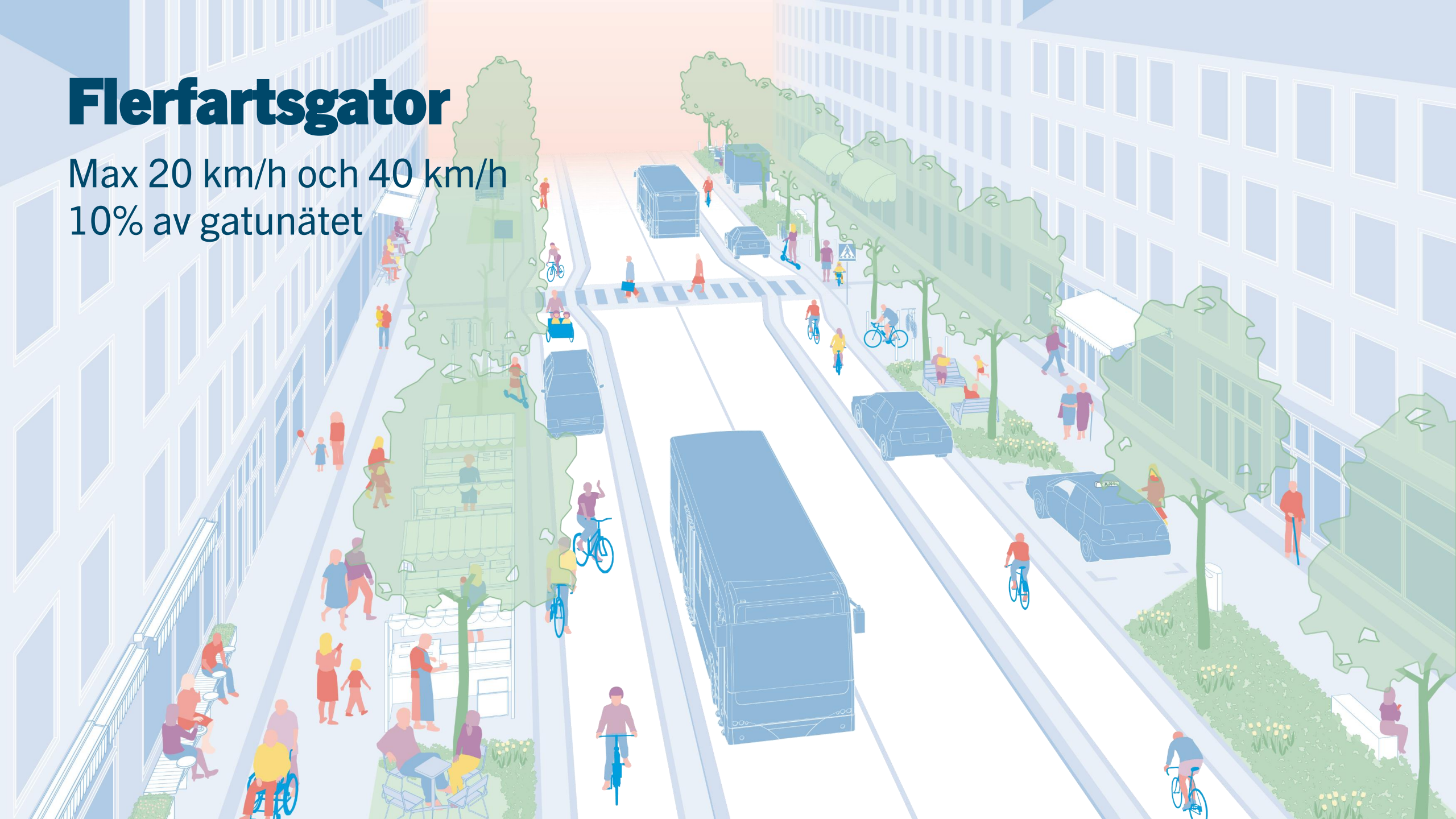
Publicerad 29 juni kl. 10:26 - Uppdaterad 03 juli kl. 09:05

Flera vägarbeten pågår just nu i centrala Umeå. Trafikverket står bakom

Flerfartsgator

Max 20 km/h och 40 km/h
10% av gatunätet

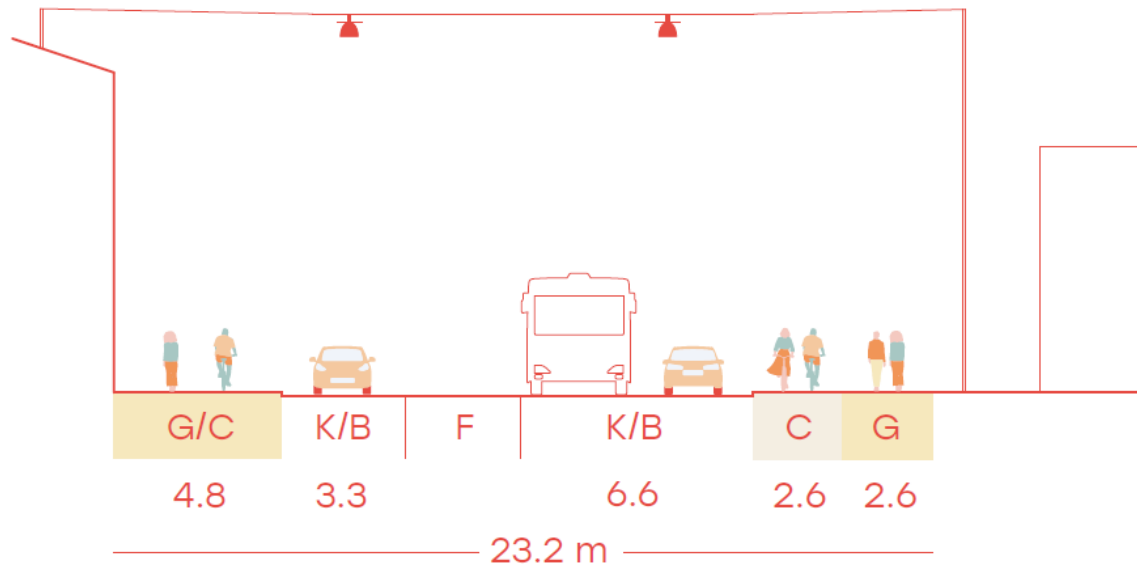
Flerfartsgator

Max 20 km/h och 40 km/h
10% av gatunätet

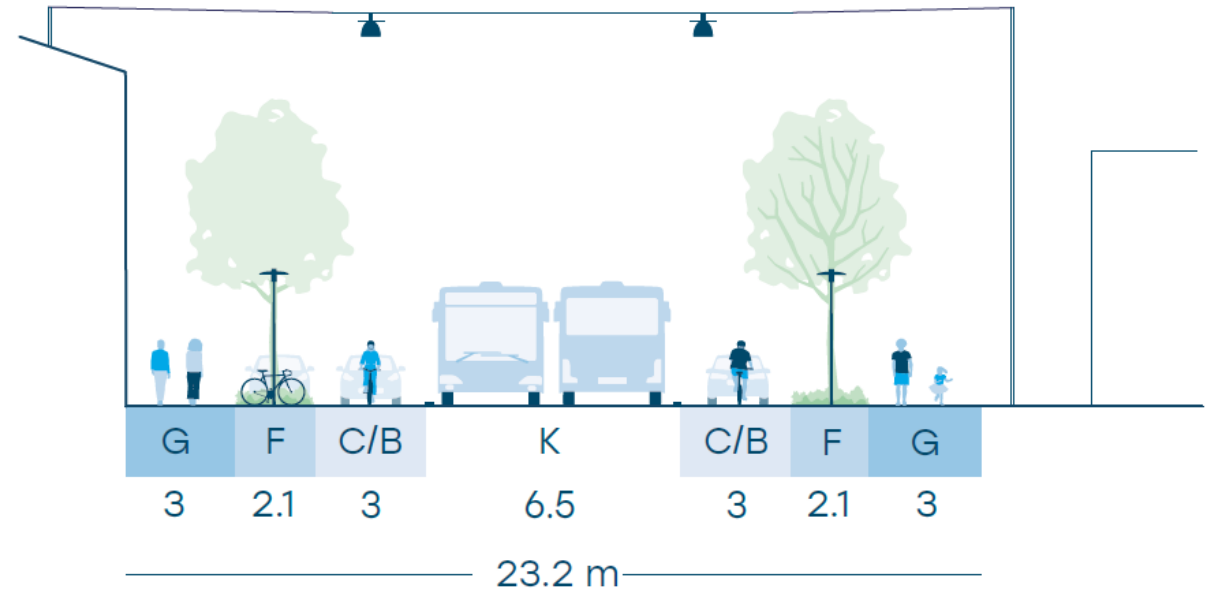

Omvandling till smart flerfartsgata

Exempel Västra Kungsgatan

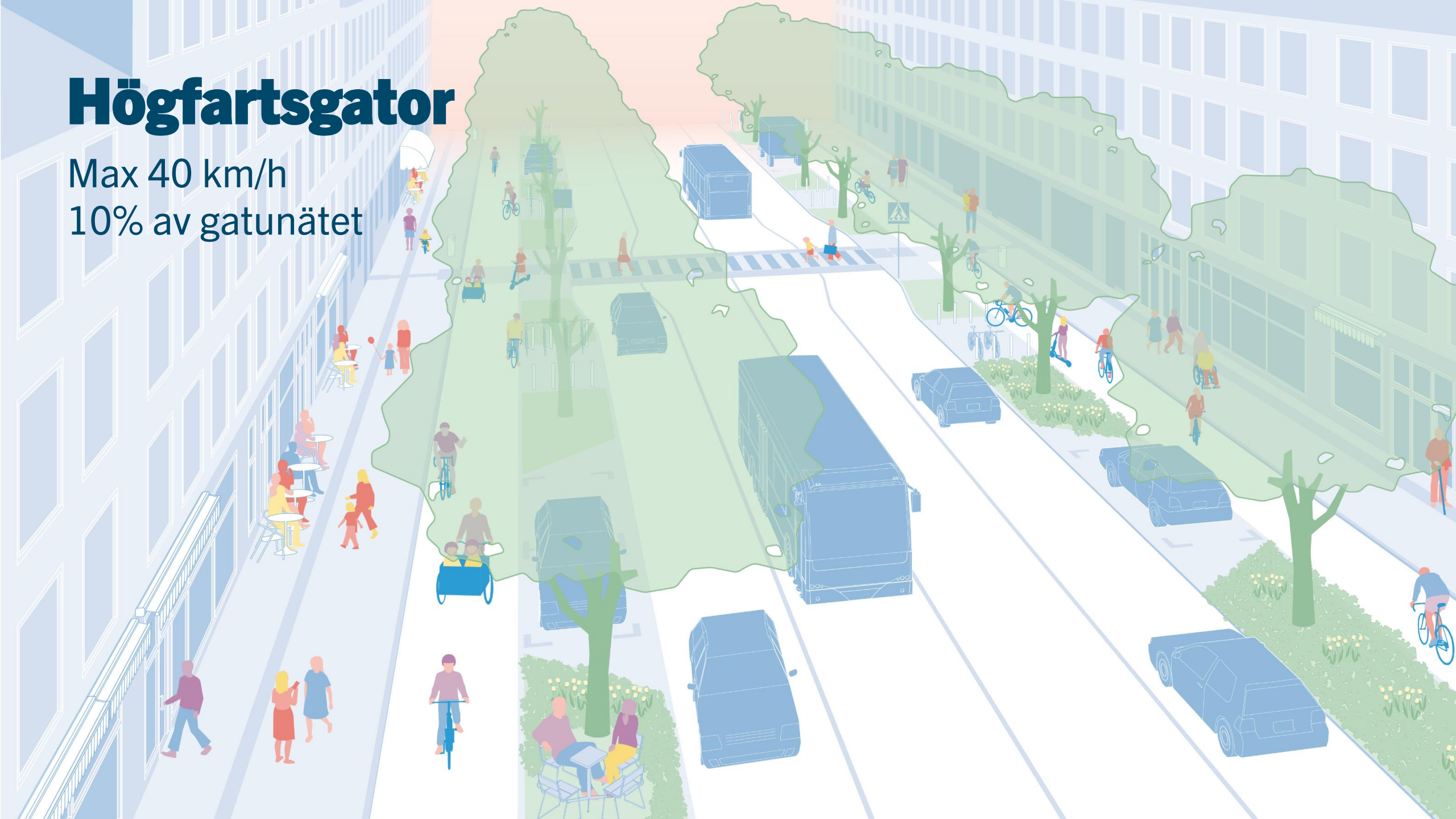
For
e

Efter

Högfartsgator

Max 40 km/h
10% av gatunätet

Högfartsgator

Max 40 km/h

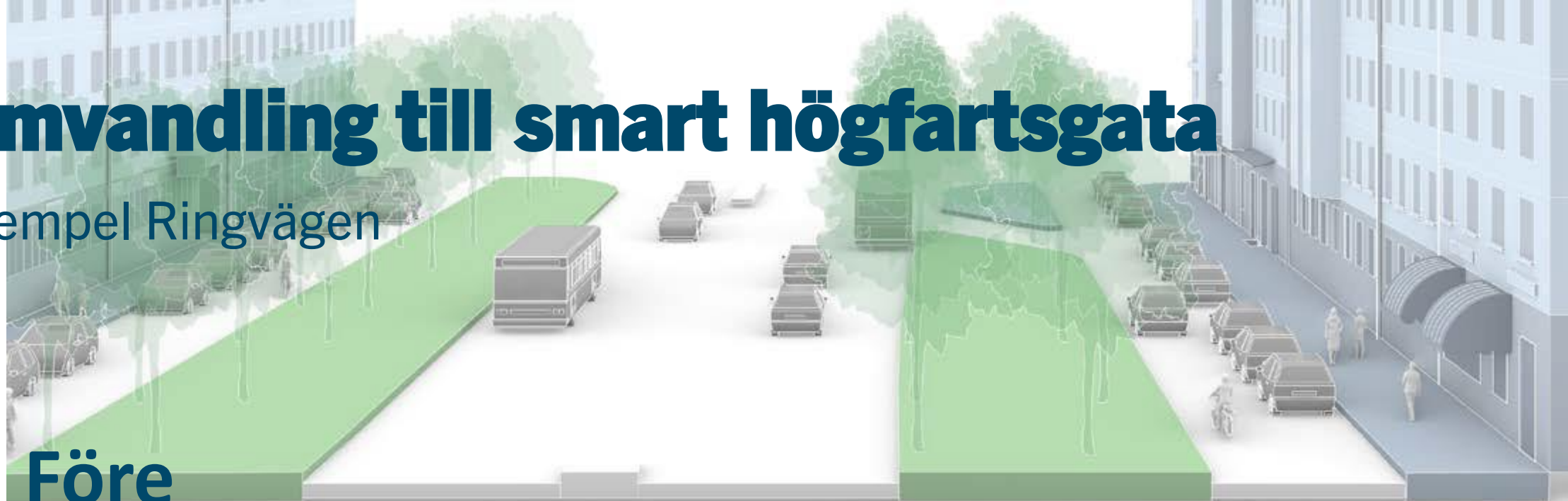
10% av gatunätet

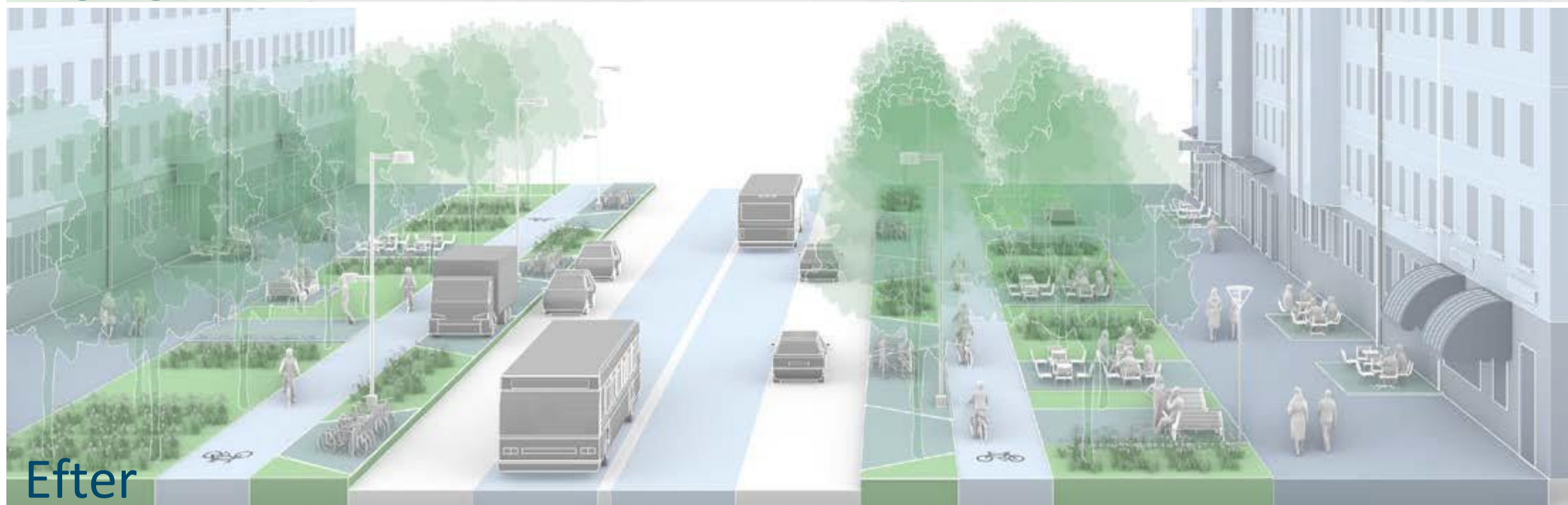
Omvandling till smart högfartsgata

Exempel Ringvägen

Före

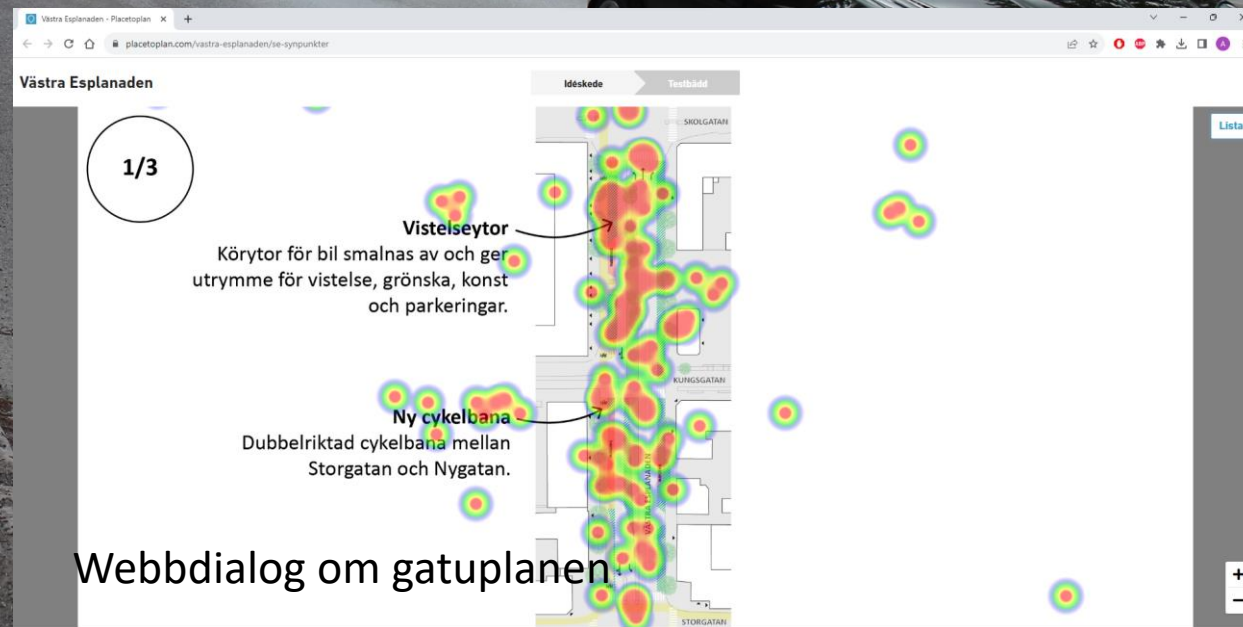

Efter

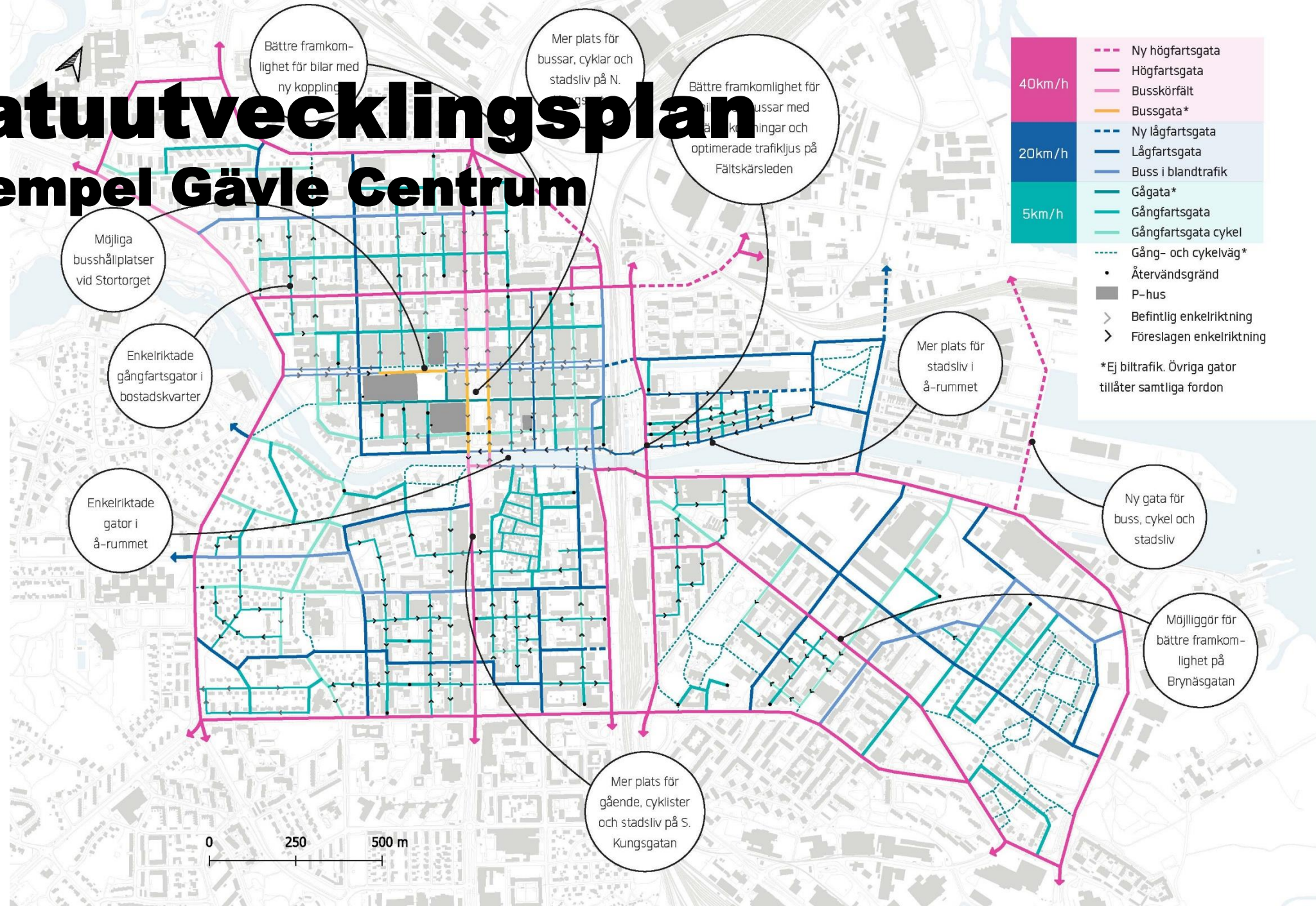
Omvandling till smart högfartsgata

Exempel Västra Esplanaden, Umeå

Gatuutvecklingsplan

Exempel Gävle Centrum

Gatuutvecklingsplan

Exempel Gävle Centrum

Bussgata ger bättre busstrafik på Norra Kungsgatan

Gångfartsgata med cykelbana

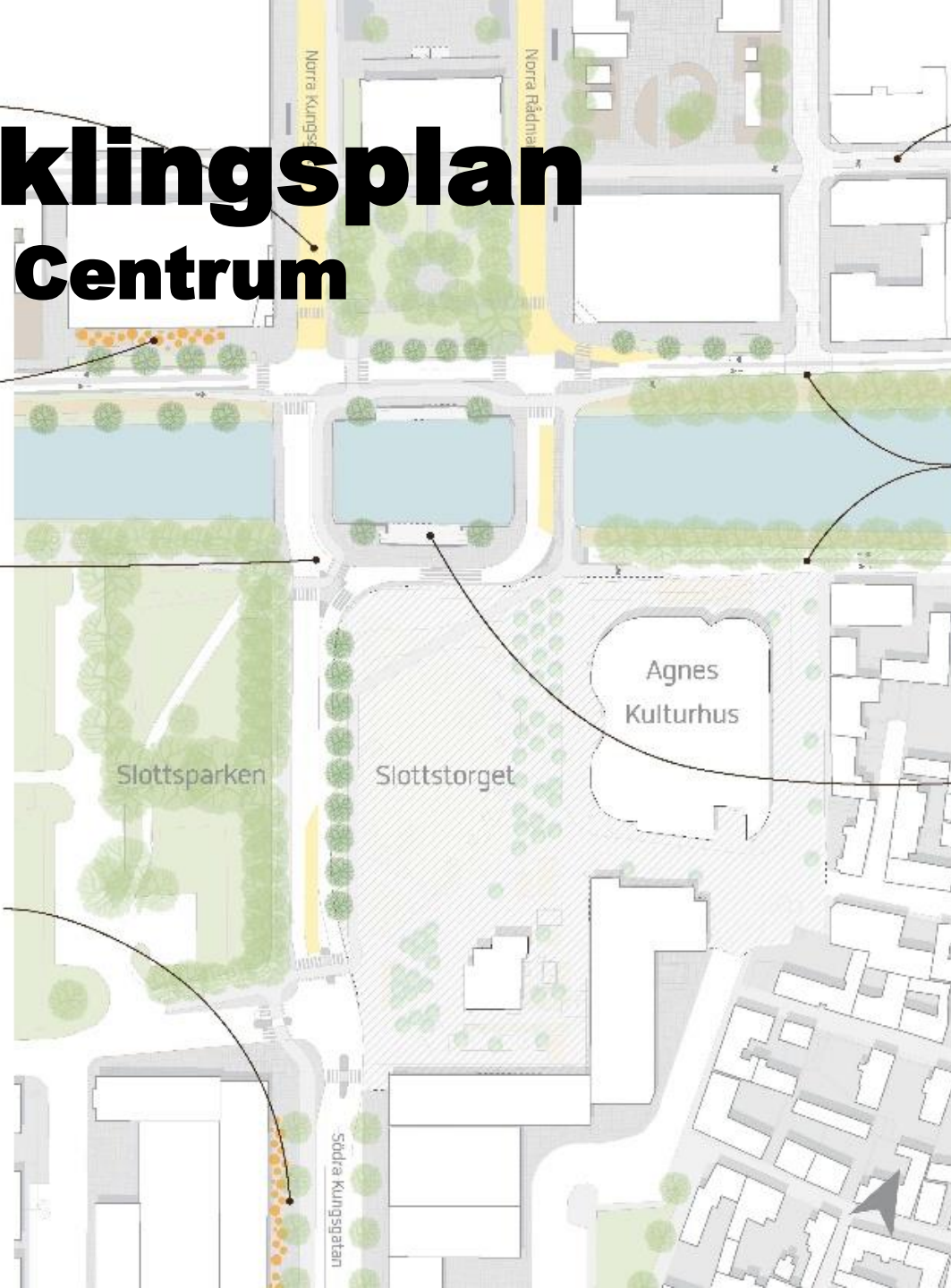
Mer plats för uteserveringar och grönska

Enkelriktade å-gator och bredare kajpromenader

Rondellprincip kring broarna ökar framkomligheten

Mer plats kring trappor och bryggor

Mer plats för gående, cyklister och uteserveringar på Södra Kungsgatan

Södra Kungsgatan

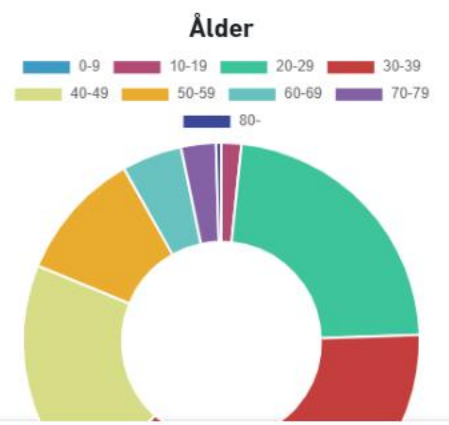
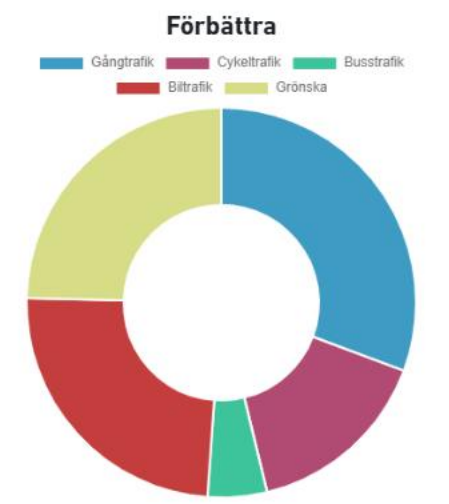
Förslag till Gävles framtida gator

Idéskede Programskede

Heatmap

Filtrera Statistik

Ge synpunkter

Analysis

Förslag till Gävles framtida gator

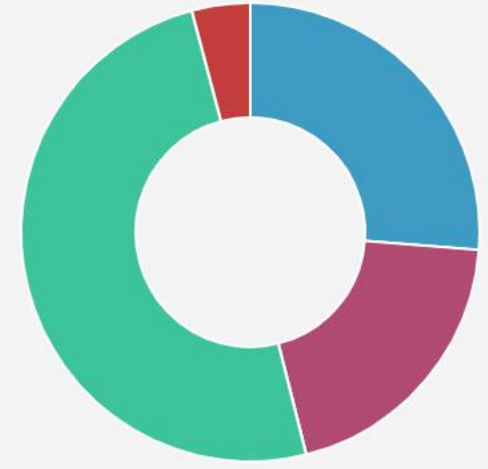

Exempel: Norra Strandgatan

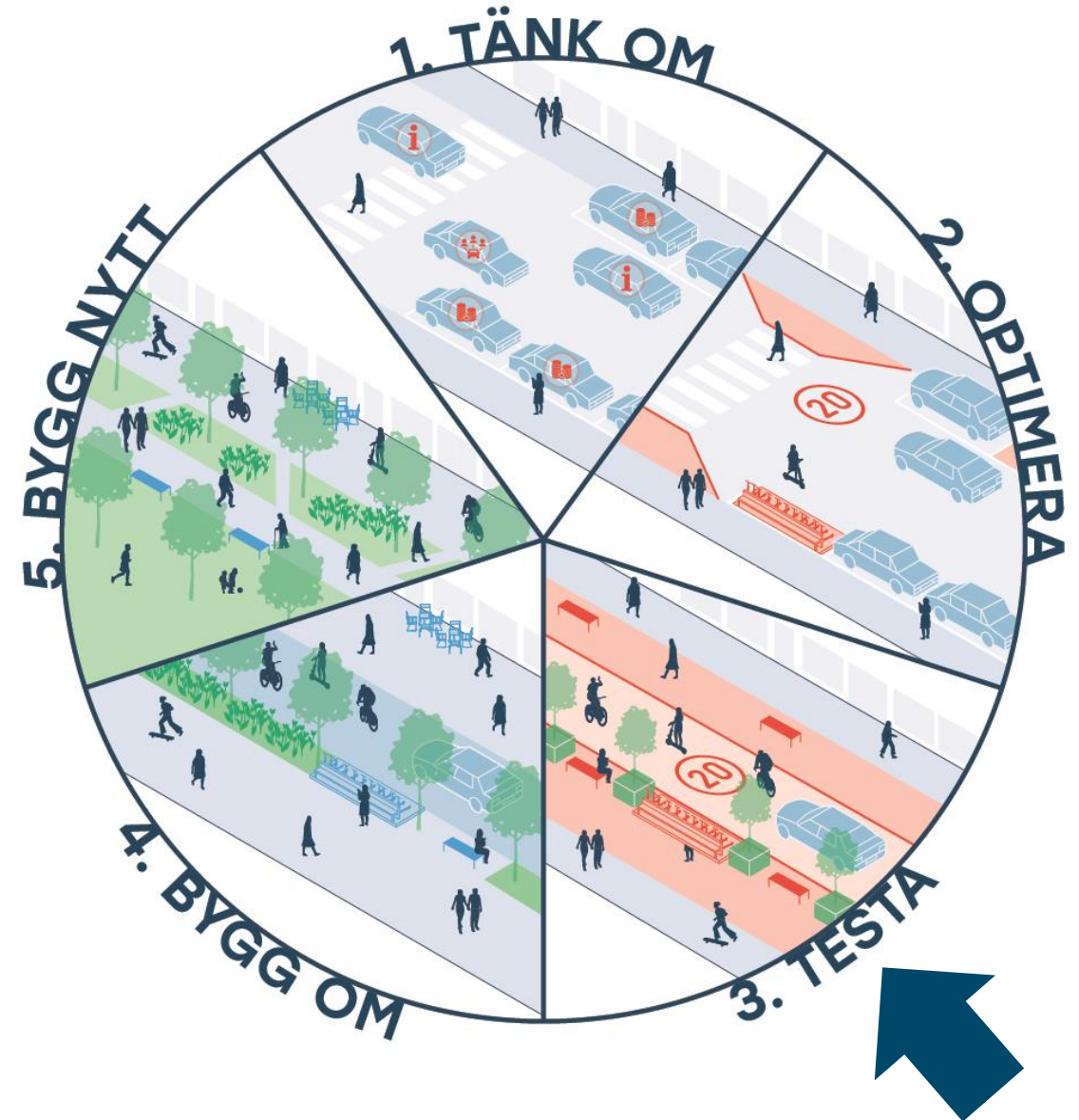
Vilken typ av huvudgator vill du ha i centrala Gävle?

- 1. Som idag
- 2. Testa tillfälliga lågfartsgator
- 3. Permanenta lågfartsgator
- Inget av alternativen

Genomförande med nya femstegsprincipen

- Testa!

Stegvis omvandling av lokalgata

1. Testgata

2. Permanent

Stegvis omvandling av kaj

1. Testbädd

2. Permanent

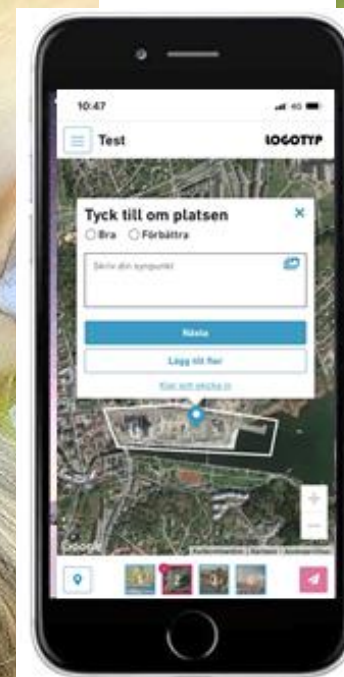
Stegvis omvandling med grönska

Stockholm Framtidsgator

Workshop och Placetoplan.se

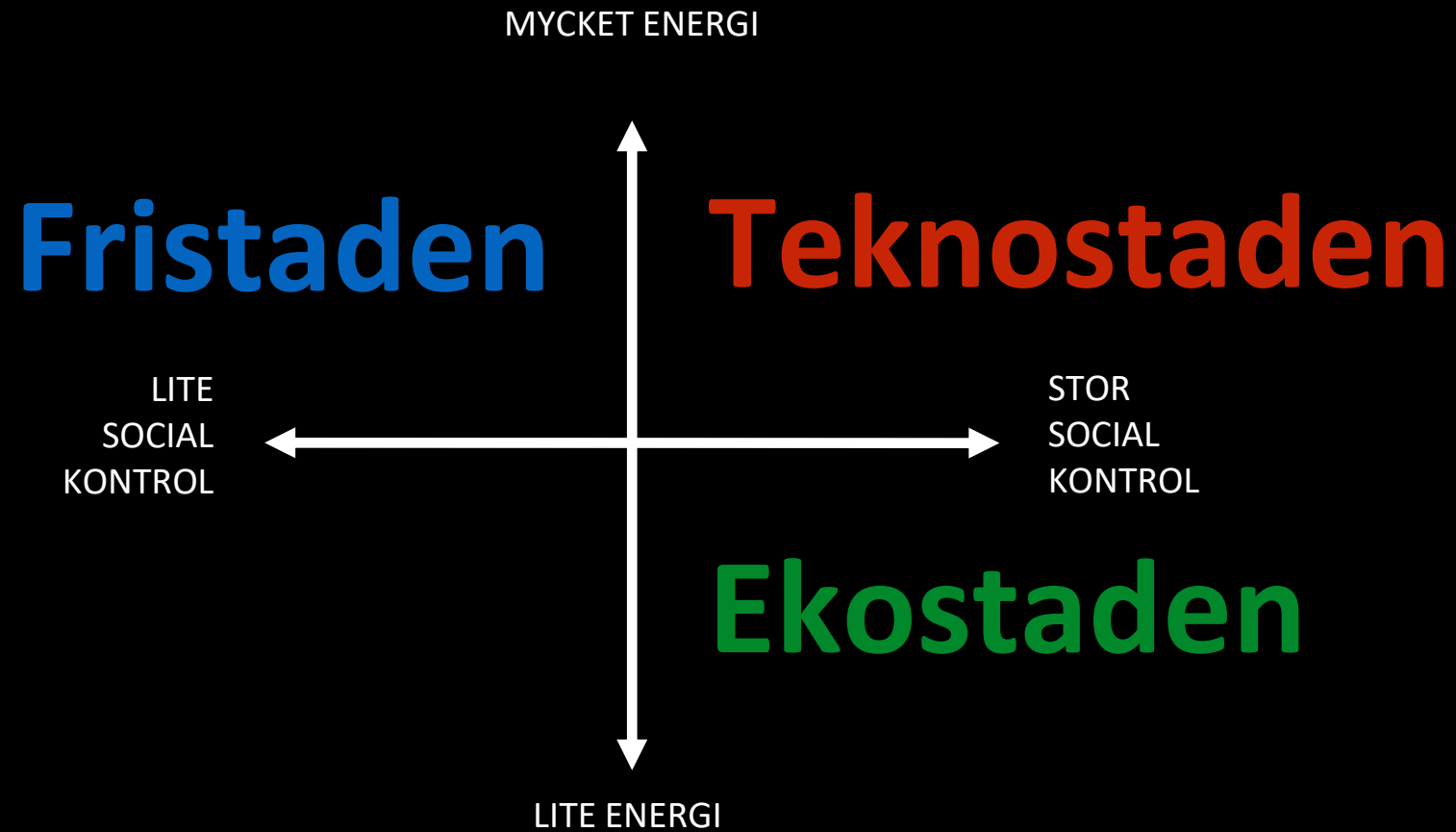
- Vi fick vara med och bestämma. Och tänk, nu är det på riktigt.
Jag trodde att det skulle bli sant. Men jag trodde inte att det skulle bli såhär bra.

An aerial, high-angle view of a two-lane road on a light-colored, flat surface. The road has white dashed lane markings. In the upper right, a red car and a white car are driving away from the viewer. In the middle of the road, a white car is driving away. On the left side of the road, there is a cluster of traffic signs: a red inverted triangle, a blue circle with a red border, and a blue triangle. Further down the road, there are two white circular signs on a post. In the lower left, a white car is involved in a crash, with its front end crumpled and debris scattered on the road. A red circular sign is visible on the far left edge of the road.

Hur blir framtidens städer?

Tre scenarier

Idag

Inre förort

EKOSTADEN

JÄRNSÖNING
FÄRSKRESSAD JU...
MYNTA & TIMJA...

TEKNOSTADEN

JÄRSÖMUNING
FÄRSKRESSAD JU
MYNTA & TIMJA

%75
%100

OF GALS
LIKE THIS

805

91A

SECUR

FRISTADEN

Tre scenarier

FRISTADEN

TEKNOSTADEN

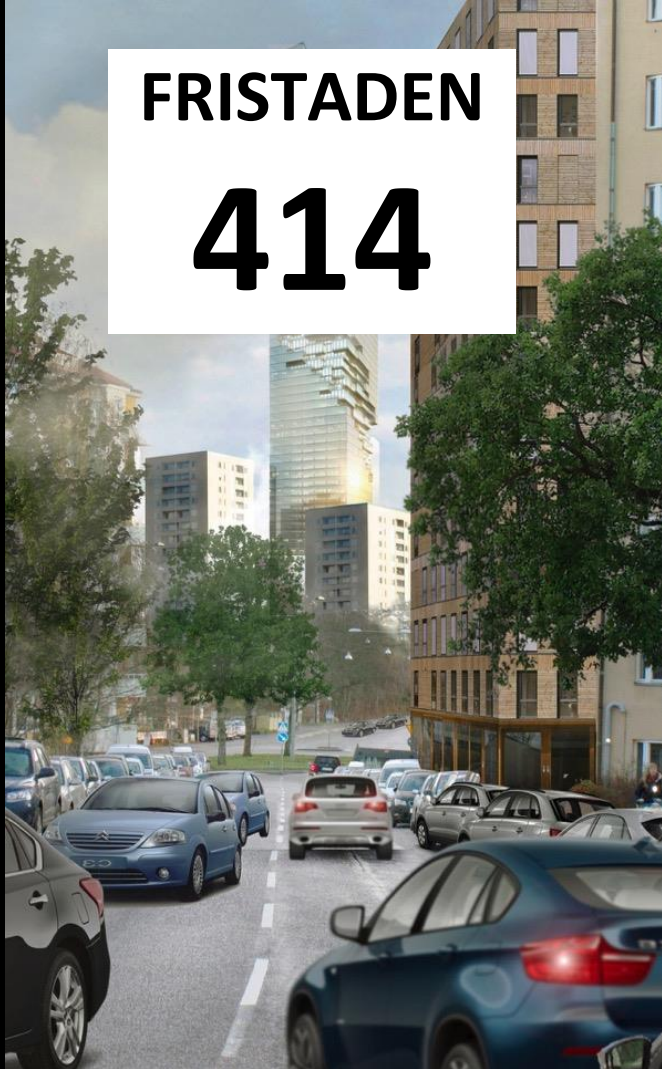
EKOSTADEN

3342 röster på DN.se

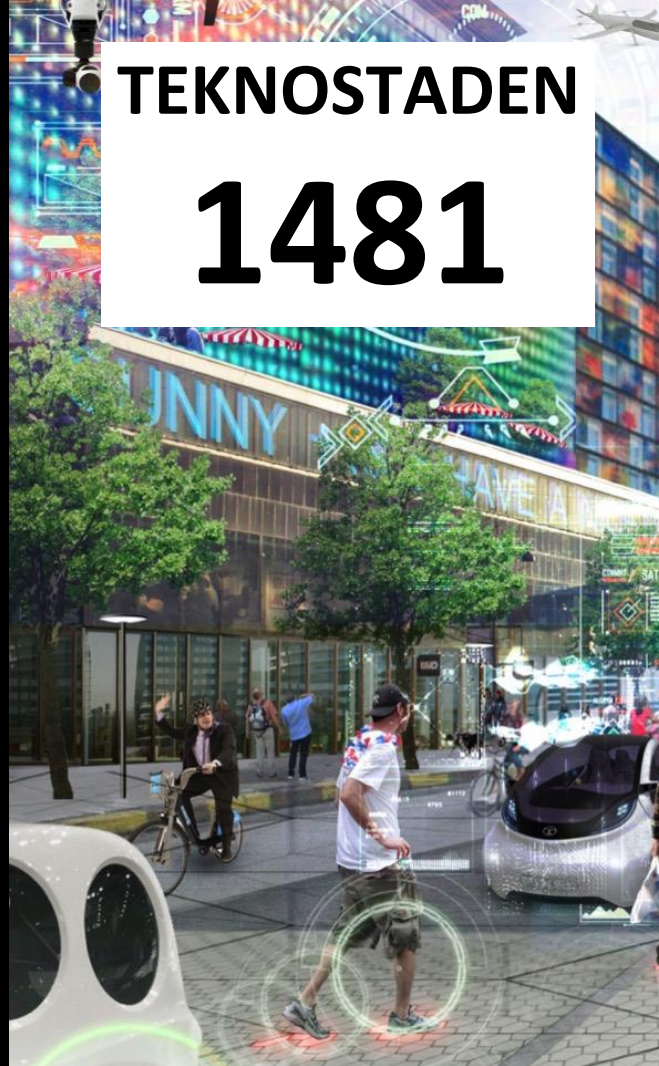
FRISTADEN

414

TEKNOSTADEN

1481

EKOSTADEN

1447

Volvos vision Göteborg 2070

Göteborgs kommuns vision för Frihamnen

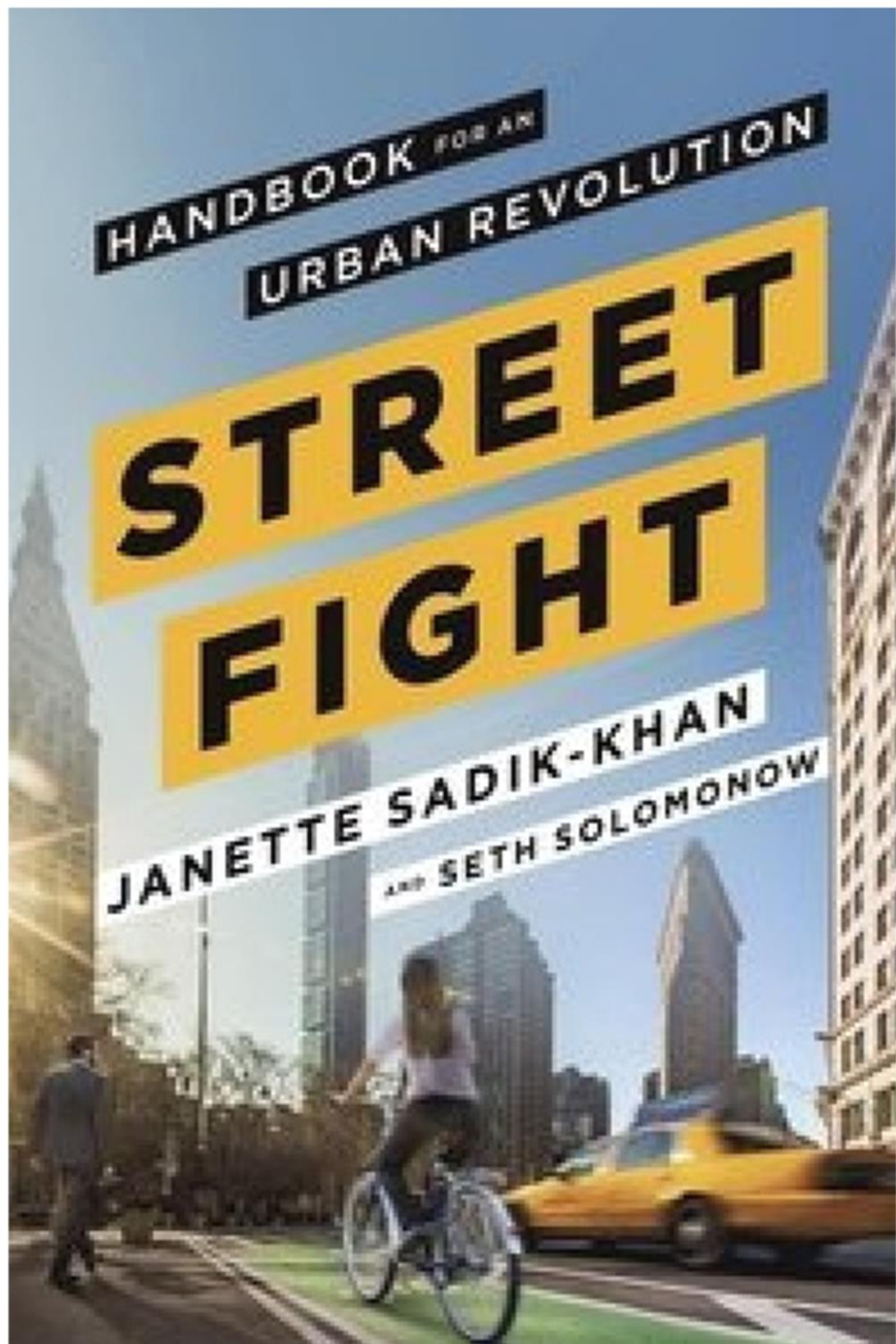

Nya Kiruna

Barnens boulevard i Varberg

”It is people not cars that drives the economy”

Fem råd

1. Gör visionsbilder
2. Sätt mätbara mål
3. Gör en områdesplan
4. Gör testbeds
5. För tät dialog

Alexander Ståhle

alexander.stahle@spacescape.se

